

Malikas skundė

Jungtinėse Tautose buvo puclama ir Ameriką dėl jos sutarties su Formoza. Sutartimi Amerika pasižadėjo ginti Formozą nuo komunistų užpuolimo. Gruodžio 9 Sovietų atstovas Malikas pas.ūlė politinėje komisijoje rezoliuciją, kad JT pasmerktų Ameriką už Formozos 'pagrobimą' ir iš ten "agresijos rengimą" prieš kom. Kiniją. Amerikos atstovas išvadino Maliko kaltinimus absurdu ir gruodžio 10 politinė komisija 39 balsais prieš 5 komunistinius atmetė.

AR TREČIADIENIS BUS BE KATASTROFŲ?

Prez. Eisenhoweris išleido raginimą automobilistams, kad šį trečiadienį, gruodžio 15, išvengtų katastrofų. Apskaito, ma, kad tą dieną gatvėse ir keliuose bus apie 50 mil. automobilių ir 150 milijonų pėsčiųjų.

Pernai autokatastrofose žuvo 38,000 arba po vieną kas keturiolika minučių. Nuo 1899 iki 1954 autokatastrofose žuvo apie 1,110,000.

DEMOKRATĪJA BE DEMOKRATIJOS

Šveicarijoje moterys neturi balsavimo teisių. Tą atsilikimą mėgino sulaužyti Bazelio kantonas. Jo taryba 70 balsų prieš 19 pripažino teisę balsuoti ir moterim. Gruodžio 5 jurėto tarybos nutarimą patvirtinti plebiscito keliu kantonas bendras balsavimas. Rezultatai — už 17,000, prieš 21,000 moterų balsavimą. Seniausia pasaulio demokratija taip ir lieka lig šiol be demokratijos.

PIENO POLITIKA

Prancūzijos vyriausybė pagal naują ūkio programą įsakė kariuomenėje prie kavos duoti ir pieno; mokyklose taip pat duoda pieną vaikams. Tačiau pienas gerti mokiniams nėra privaloma. Kai kurie tėvai atsuntė laiškus, kad jų vaikai pieno negeris, nes pienas per daug esąs maistingas ir dėl to kenksmingas (!). Kad paskatintų vaikus pieno porciją išgerti, pridėda dar ir cukraus; pažadėjo taip pat apelsinų ir kepinų. Tokiu būdu norima, kad ūkio produktų daugiau suvartotų.

— Britų lėktuvais, iš Londono pakilęs, buvo įtrenktas perkūno, bet laimingai jam pavyko nusileisti.

— Europoje esanti amerikiečių kariuomenė per metus nupirkė degtinės už 8 mil. dol. Jos 64% buvo Kanados whisky.

— Marijos metų paskutinę dieną Nazarete buvo padėtas kertinis akmuo bažnyčiai toje vietoje, kur pagal padavimą arkangelas buvo pasirodęs Marijai.

— Suomų kompozitorius Jan Sibelius susilaukė 89 metų amžiaus. Gyvena Suomijoje prie Helsinkio viloje savo šeimoje.

— Vokietijos socialdemokratams pareiškė kovosį ir toliau prieš Vokietijos apginklavimą.

— Austrijos sostinėje Vienoje minia norėjo nulinčiuoti amerikietį, kuris įvažiavo į žmonių būrį ir penkis sužeidė. Išgelbėjo policija.

AMERIKOS atstovas Henry C. Lodge, jr., įduoda gen. sekretoriui Dag Hammarskjöld JT rezoliuciją dėl kalinamų amerikiečių.

Paryžiaus sutartis tebėra pakibus

Paryžiaus sutarties naujas pavojus kilo pačioje Vokietijoje. Jį atnešė rinkimai Bavarijoje. Nors daugiausia atstovų gavo CSU (Krikščionių socialų unija), bet vyriausybę sudaryti susitarė socialdemokratams ir 3 kitos partijos (Bavarijos partija, Laisvųjų Vokiečių Demokratų Partija ir Pabėgėlių partija), į opoziciją nustumdami didžiausią CSU partiją. Tai turės reikšmės antrųjų rūmų (senato) sudėčiai. Bavarijos valdžia siunčia į visos Vokietijos antruosius rūmus (senatą)

savo šešis atstovus. Tuose rūmuose yra 38 atstovai iš viso. Kai Bavarijos atsiųsti atstovai bus kanc. Adenaueriui opozicijoje, tai iš 38 atstovų, jis turės tik 20 paramą. Taigi neturės dviejų trečdalių, kurie reikalingi tvirtinant Paryžiaus sutartį, kuria Vokietija apginkluojama.

Tai pirmas per aštuonerius metus atsitikimas, kad Adenaueris netenka Bavarijos paramos. Laikoma katalikų tvirtovė Bavarija atidavė valdžią

socialistams ir liberalams, kuriuos visus sujungė bendra kovą prieš konfesines mokyklas, laikomas katalikų ir protestantų.

Newport News, Va., "pakrikštytas" gruodžio 11 didžiausias karo laivas — lėktuvnešis "Forrestal", 76,000 tonų talpos. Šampano bonkų sudaužė į laivo šoną našlė buvusio apsaugos sekretoriaus Forrestallo, kuris esą nesutikdamas su politikos linija, nusitūdė.

Kinijos raudonųjų atsakymo tebelaukia

Jungt. Tautose pereitą savaitę vėl paaštrėjo ginčai tarp bolševikų ir Amerikos. Priešastis buvo amerikiečiai lakūnai, kuriuos kom. Kinijoje nuteisė ir laiko kalėjimuose. Ginčo eiga buvo tokia JT:

1. Antradienį Amerika ir dar 15 Korejos kare valstybių pasiūlė rezoliuciją pasmerkti kom. Kiniją už Korejos paliaubų sutarties laužymą ir karo belaisvių negražinimą, kaip buvo sutarta: įpareigoti JT gen. sekretorių daryti žygių, kad belaisviai būtų paleisti.
2. Penktadienį 47 balsais prieš komunistinius 5 rezoliucija buvo priimta.
3. Gen. sekretorius tuojau

pat penktadienį kreipėsi į kom. Kiniją, pasisūlydamas pats nuvykti, kur tik komunistai panorės tartis dėl belaisvių paleidimo. Bet nuo penktadienio ligi šiol komunistai nieko neatšakė.

Sen. Knowland pareiškė pasitenkinimą, kad Jungt. Tautos priėmė tokią rezoliuciją. Tačiau neatsisako nuo minties, kad reikia kom. Kiniją blokuoti, jeigu ji belaisvių nepaleis.

Sovietų Sąjunga įteikė vakariečiam ketvirtadienį notą dėl Paryžiaus sutarties tvirtinimo. Joje sakoma, kad jeigu toji sutartis bus patvirtinta, tai bus dingęs bet koks pagrindas susipratimui sujungti Vokietiją.

Dar karščiau pakalbėjo penktadienį pats Molotovas apie Rusiją galybę ir Amerikos agresinius tikslus. Jokia pasaulio galybė nesulaikys komunizmo žygiavimo pirmyn — grąsino Molotovas.

Ichiro Hatoyama, naujasis Japonijos demokratų partijos pirmininkas ir atsistatydinusio iš valdžios Shigeru Yoshida įpėdinis ir ministras pirmininkas.

— Valst. sekretorius Dulles šią savaitę vėl skrenda į Paryžių. Bus svarstoma 1955 vakarinių sąjungininkų ginklavimosi programa.

— Du Amerikos piliečiai bbroliai Henry ir James Starr, kaltinami komunizmu, pabėgo į rytinę Vokietiją ir ten gavo azylį.

Kas gali būti Pijaus XII įpėdinis?

Popiežiaus Pijaus XII sveikata atsigavo tiek, kad gruodžio 12 jis galėjo per garsia-

kalbius perduoti savo palaiminimą Msgr. Giovanni Battista Montini, konsekruojamam į vyskupus ir paskirtam į Milano arkivyskupus.

Montini apie 20 metų buvo vienas iš artimiausių Pijaus XII bendradarbių — prosekretorius vidaus reikalams. Prieš dvejus metus popiežius jį norėjo pakelti į kardinolus, bet jis atsisakė.

Paskirtas dabar į Milano arkivyskupus, Montini bus dvasilis vadas kovai prieš komunizmą. Joje Montini remia tuos "Demokratinės Inicijatyvos" katalikus veikėjus, kurie reikalauja radikalių socialinių reformų.

Spauda rašo, kad po naujų metų jis vis dėlto bus pakeltas į kardinolus ir bus vienas iš pačių rimtųjų kandidatų į Pijaus XII įpėdinis. Dabar jam 57 metai.

— Italijoje susektas skandalas muitinėse. Įpinti net partijų vadai.

MCCARTHY GULBĖS GIESMĖ IR KAS TOLIAU

Eisenhoweris ir McCarthy pasikeitė "antausiais" * Katro didesni nuopelnai kovoje prieš komunizmą * Ar įmanoma, kad McCarthy organizuotų trečią partiją?

Senato papeikimas senatoriui McCarthy ir prezidento įsikišimas prieš McCarthy sukėlė audrą, kurios atgarsiai dar nenurimo. Jos eiga buvo tokia:

1. Gruodžio 6 prezidentas Eisenhoweris pasveikino Watkinso komiteto veiklą ir ją pavadino "splendid job".

2. Gruodžio 7 McCarthy apgalestavo, kad prezidentas pasveikino tuos, kurie stengėsi sutrukdyti komunistų išaiškinimą ir reikalavo švelnumo bei tolerancijos tiems, kurie kankina uniformuotus amerikiečius.

Perkeliavau Ameriką nuo krašto iki krašto — kalbėjo McCarthy — ragindamas balsuoti už Eisenhowerio vyriausybę ir tikindamas, kad jis tinkamiausias žmogus kovai prieš komunizmą. Bet McCarthy atšprašė dabar amerikiečių tautą, kad nenorom ją suvedžiojęs, nes apsirikęs dėl Eisenhowerio. Savo pareiškimą McCarthy pavadino gulbės gies-

me komisijoje, kuriai jis lig šiol pirmininkavo.

3. Tą pat dieną Baltųjų Rūmų spaudos šefas Hagerty, kad parodytų Eisenhowerio nuopelnus kovoje prieš komunistus, paskeiškė, kiek Eisenhowerio vyriausybė suėmė ir nuteisė komunistų vadų: 50 komunistų vadų sukisti į kalėjimus, 49 kaltinami, 62 organizacijos įtrauktos naujai į juoduosius sąrašus, 129 užsieniečiai deportuoti ir t.t. Taigi vyriausybė su komunistais kovoja, o sen. McCarthy atsakydams pats prezidentas.

4. Gruodžio 8 betgi prezidentas, spaudos klausiamas apie McCarthy, tylėjo. Didžioji spauda aškinio, kad tai išmintingas atsakymas; kiti — kad nebuvo kas atsakyti.

5. Gruodžio 9 "The Evening Star" atkreipė dėmesį, kad Baltųjų Rūmų nurodytos žinios apie komunistus neteisingos, nes iš 50 nuteistų vadų 41 bylia jau buvo išleista demokratų valdymo laikais ir t.t.

6. Gruodžio 9 Respublikonų pirmininkas Hall pasisakė už paramą prezidentui. Spaudoje pasisakyta, kad McCarthy pareiškimas bus naudingas prezidentui, nes padės jam laimėti demokratams.

Romoje baigti Marijos metai. Ta proga ugniaesė su kopėčiom užkelta gėles prie Marijos statulos.

PROTESTAI PAGELBEJO

Panaikinus imigracijos įstatigą "Ašarų saloje", imigrantai su nebaigtais aiškinti popieriais buvo perkelti į kalėjimą. Po gausių v. suomenės protestų dabar praneša, kad nė vieno tokio imigranto daugiau kalėjime nėra. Juos esą pavesta laikyti Empire viešbutyje priešais imigracijos įstaigą. Esą dabar tokių neišaiškintų emigrantų 26.

PIRMU SKAITYMU

Vokietijos kancleris skuba, kad parlamentas ir senatas patvirtintų Paryžiaus sutartį. Kol dar senate Adenaueris turi du trečdalių balsų, suspėta jau pirmu skaitymu patvirtinti.

— Berlyne Amerikos komisarai nuo naujų metų sustabdė amerikiečių leistą vokiečių kalba laikraštį "Die Neue Zeitung". Jo tiražas buvo 38,000. Prie laikraščio dirbo 2 amerikiečiai ir 140 vokiečių.

— Argentinos Peronas įsakė sumti ir devintą kunigą, kuris esą kasasi po jo autoritetu.

Respublikonai mėgina išsilyginti

Sen. Knowlandas, respublikonų lyderis, pareiškė, kad skilti respublikonų partijai dėl McCarthy pasmerkimo nėra pagrindo. Nemano, kad susidarytų trečioji partija. Pats Knowlandas sakėsi skriąs nuo prezidento ne politikos tikslais, o tik priemonėm. Jis

prezidento politiką rėmė ir toliau remis.

Pastebimos pastangos išlyginti santykius tarp respublikonų partijos vadų ir Eisenhowerio. Eisenhowerio šalininkai buvo kėlė balsus, kad Knowlandas pasitrauktų iš respublikonų lyderių, jeigu jis yra opozicijoje prezidentui. Savo ruožtu prezidentas šaukia respublikonų ir demokratų vadų pasitarimą. Nori vis daugiau atsiremti abiem partijom ir turėti demokratų paramą.

NIEKAS NEZINIO

Europoje vis daugiau pranešimų apie matytas skraidančias lėkštules. Laikraščiai įdėjo net jų nuotraukas. Amerikos aviacijos technikin's sekimo skyrius, kuris tiria nepaprastus oro ir dangaus reiškinius, susipažino su pranešimais iš Europos. Skyriaus vadai pareiškė, kad nežin'a, kas tai galėtų būti. Bet jie užtikrino, kad tai ne Amerikos ginklai ar kokie išradimai. Lygiai nėra davinų tvirtinti, kad jos yra atskrudusios iš kitos planetos.

Gen. de Gaulle neprotuoja prieš Paryžiaus sutartį.

SOVIETAI NORI GLOSTYTI TITO

Spauda gaudo komunistų paleistus Fieldus (2)

Atrodytų, kad spauda rungtynas pralaimėjo. Bet taip iš tikrųjų nėra. Pačiame Zuriče jie surinko daug medžiagos apie Fieldus. Patyrė, kad jie Zuriče gimę; susirado jų tėvo kapa, išlandžojo visus jų buvusius pažįstamus. O kai každomas ir svarbaus jie paskelbė štai ir apie antrą brolių, kuris turi dar atvykti iš Vengrijos kalėjimo.

Spauda Fieldo paslaptį paskleidė

Noel Field, buvęs valstybės departamentu valdininkas, pats iš departamento pasitraukęs. Jis negalėjęs suderinti savo pasaulėžiūros su tarnyba, nes laikęs save trockistu - komunistu. Po to jis gavo vienos religinės - pašalpinės organizacijos pavedimą rūpintis pabėgėliais Europoje ir išvyko į Šveicariją. Ten suėjo į pažintis su Šveicarijos tuo metu komunistų vadu Jules Humbert-Droz ir buvo priimtas į kom. partiją. Karo metu jis daugiausia rūpinosi Prancūzijos Vichy internuotųjų lageriais. Ypač juose esančiais komunistais. Turėjo gerus ryšius ir Šveicarijoje su įvairių kraštų komunistiniais pabėgėliais, ypač vengrais. Iš kitos pusės jis palaikė ryšius ir su Alen Dulles, Amerikos žvalgybos šefu. Šveicarijoje. Per jį parūpino Amerikos lėktuvą, kuriuo Vengrijos komunistai studentai galėjo nuskristi į Vengrijos sostinę Budapeštą, kai tik jis buvo "išlaisvintas", pakeliui dar sustodami Jugoslavijoje. Vengrijoje šie nuskridę studentai greitai padarė karjerą.

Pažintis su Vengrijos studentais komunistais Fieldu buvo pražūtis.

Po karo Fieldas liko Europoje. Jis kelis kartus važinėjo į komunistų valdomus kraštus ir atnaujino savo senas pažintis su tais, kuriems jis buvo pasitarnavęs. Bet vieną dieną jis ten dingo. Dingo ir jo brolis Hermanas, kuris išvyko jo ieškoti.

Tai buvo kaip tik tuo pačiu laiku, kai Jugoslavijos Titas susilpyko su kominformu ir su Maskva ir nutraukė santykius. Budapešte buvo 1949 sudaryta garsioji byla, kurioje rusai norėjo parodyti, kad Rajk ir kiti Vengrijos komunistai norėję nužudyti Maskvai ištikimą Ra-

kosi, nuversti režimą ir atstatyti kapitalizmą; tam vadovavę Amerikos agentai, susidėję su išdaviku Tito, ir tokis agentas buvo Noel Field. Taip pat ir 1952 Prahos byloje prieš Slansky ir jo draugus Field vėl buvo laikomas agentu, kuris tarpininkavo tarp šmokslininkų ir Amerikos. Tačiau pažymėtina, kad paties Fieldo tose bylose nebuvo nei kaip kaltinamojo nei kaip liudininko. Dar ir trečioje byloje išliko Fieldo vardas — 1954 pavasarį jau Stalinui mirus, prieš Slovakijos komunistų vadus.

Tačiau tais pačiais metais pavasarį policijos šefas Petras Gabor, kurio vardu buvo surengta Budapešte Rajko byla, pats buvo nuteistas iki gyvos galvos. Tais pačiais metais jau rudens atėjo žinios, kad Rajko byloje nuteistieji, bet dar likę gyvi laikomi gerai, kai kurie gali net komunistų partijos istoriją studijuoti; kai kurie buvo ir visai paleisti.

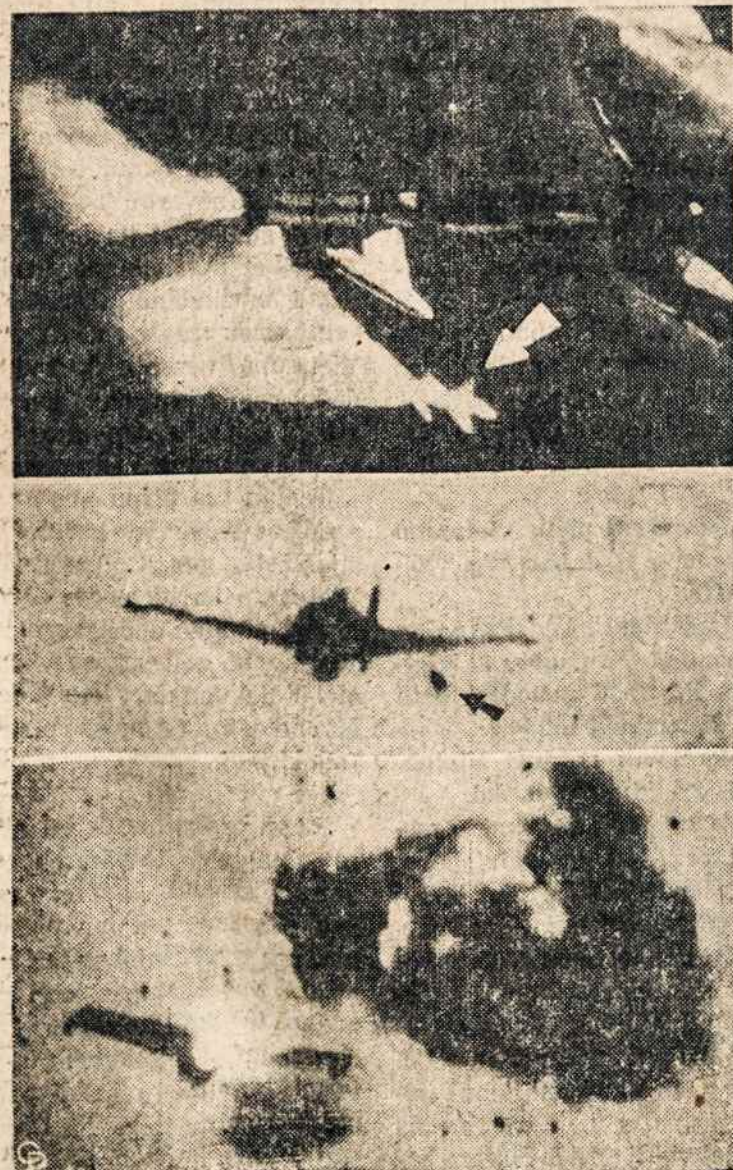
Ką tai gali reikšti? Rajko byla buvo labiausiai nukreipta prieš Tito, kad jį diskredituotų komunistinio pasaulio akyse. Titas viešose kalbose buvo kelis kartus pasakęs, kad susitinkinti su Rusija gali tik tada, kai ji atšauks viešai jam mestus kaltinimus. Gabor nuteisimas Titas priėmė pareikšime spauda su pasitenkinimu kaip gerą ženklą bendradarbiauti tarp Jugoslavijos ir komunistinių k.ty kraštų. Fieldo paleidimas ir paskelbimas, kad jis dėl visų jam mestų kaltinimų nešas kaltas, sykiu reiškia, kad visa ta Rajko byla pasmerkiama ir atšaukiama kaltinimai prieš Titą.

Tad Fieldų paleidimo sensacija turėtų reikšti sovietų norą glostyti ne tik Vakarų, bet pirmoje eilėje Titą.

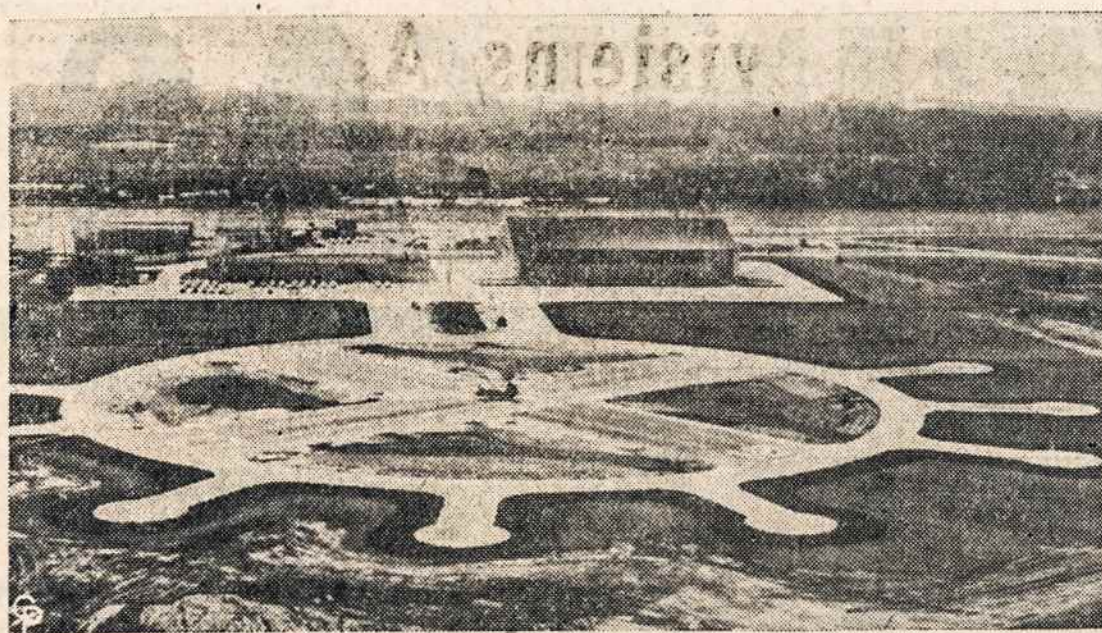
Tokios yra spaudos iškastos smulkmėnos ir aiškėnimai.

KĄ TURI RYTAI IR VAKARAI

Maskvoje nosėdžiavusios komunistinės vyriausybės ir nutarusios sudaryti "Rytų Nato", jei bus Vokietija apginkluota, savo žinioje turės 400 divizijų su 20,000 lėktuvų. Vakarų Nato turi savo žinioje 100 divizijų ir 2000 lėktuvų. Be to, pati Amerika turi paruoštų lėktuvų 31,000.

"SPARROW" raketa paleista iš lėktuvo (viršuje), pataiko į priešų lėktuvą (viduryje) ir jį susprogdina (apačioje).

KARO HELIKOPTERIAM gruodžio 7 d. Ft. Eustis, Pa., atidarytas pirmasis pasaulyje aerodromas.

Statyba, paskolos ir rusai

Kaip Lietuvoje su statybom?

Žemės parduoti negalima, ji visa suvalstybinta. Bet nedidelį namuką, kuris nebuvo suvalstybintas — pasakoja M. Bakanas, — perleisti kitam nėra draudžiama. Kurį laiką valdžia siūlė Kaune pirkti jos anksčiau nusavintus namus. Tačiau siūloma būdavo dažniausiai lauzas. Mat valdžiai gaila kapitalo namui remontuoti ar naujam pastatyti. Sugalvojo tad seną lauzą parduoti ir pasipiniguoti. Kai žmogus nusiperka, žiūrėk, ateina ugniagesiai, randa, kad namas pavojingas gaisro atžvilgiu ir nugriautas; namą užpliombuoja, ir gyventi jame negali. Savininkas, sukūšęs pinigų, dabar turi prašytis leidimo naują statyti. Tokiu būdu buvo keli apgauti. Dabar jau siūlomų namų niekas neperka.

Daug rašoma, kad duodamos statybai paskolos. Kaip sujom?

Taip, 1946 - 48 duodavo namam statyti paskolų po 10,000 rb. Kai pinigai buvo pakeisti, už 10 senų rublių buvo duodamas vienas naujas rublis. Kainos krito tokiu būdu, kad pvz. už karvę anksčiau mokėjo 7-8000, o paskiau 2-3000 rb. Bet su paskolom išėjo blogiau — paskolas grįžinant reikėjo naujų rublių duoti tiek, kiek buvo senų, vadinasi, dešimt kartų daugiau nei buvo skolinta. Dar reikia prisikaupti procentus. Tad žmonėms susidarė padėtis, kad negali nei bėgti nei rėkti.

Ir dabar per kiekvieną fabriką ar kitą savo darbovietę gali gauti 10,000 rb. paskolos namų statybai. Pareiškimo įteikimas su sklypo gavimu, planu ir reikalingais leidimais atsieina 1,200 rb. Namą leidžia statyti tik mūrinį. Jam pamatus savininkas turi išvesti savo lėšom. Darbovietė duoda plytas, transportą ir kitą statybinę medžiagą; paskui už tai atskaito iš duodamos paskolos. Už gaunamą paskolą galima išvesti sienas, bet jau stogui pritrūksta. Taip pat vidaus įrengimam. O jei per dvejus metus namo nebaigsi, tai jį vėl suvalstybina. Po kelių tokių atsitikimų, kada žmonės sudėjo savo santaupas, pridėjo dar savo vargo ir namas vėl teko valdžiai, žmonės vengia tokių paskolų. 1946 pre potvynius buvo nunešti namai veik iš višes Marvelės dešinės pusės. Ir ten davė žmonėms paskolas atstatyti. Bet dabar nesusigundo jas imti. Mokesčių už namą dar reikia mokėti 1200 rb.

Kai kurios žmonės turi pasistačiusios savo personalui vasarnamius Palangoje ir kt. Pvz. Inkaras, Kauno audiniai. Į jas komandiruoja, skiria "putiovkas", profesinės sąjungos. Dažniausiai ten pakliūva vadovai, pora stachanoviečių, pora partinių, pora komjaunuolių. O paskui skelbia: jokis rūpinimasis darbo žmonėm....

Kaip su kinais? Daugumas filmų rusiškos.

Iš Lietuvos atvykęs M. Bakanas pasakoja Eltos korespondentui.

bolševikiškos — apie kolchozus, pirmūnus, revoliucijas. Bet kartais parodo ir vakarų filmų. Mat pagal planą iš anksto nustatyta, kiek žmonių kurį kino teatrą turi aplankyti. Bolševikines filmas lanko nenorom ir negausiai. Tad nūrdėdami "planą įvykdyti", turėti kine nustatyta kiek žmonių, kino vadovai iškombinuoja palcisti vakarietiškas filmas. Tiesiog spūstis esti, kaip redomi "Trys muškietininkai", "Zoro paslaptinis ženklas", ar "Geležinė kaukė". Planą įvykdžius vėl leidžiamos bolševikinės filmos.

Kaip su rusiais Lietuvoje? Rusai į Lietuvą nuolat plūs.

MELDŽIASI už popiežiaus Pijaus XII sveikatą sv. Petro bazilikoje Romoje.

Mažiausia valstybė

Vatikanas laikomas mažiausia pasauly valstybė. Jis užima 108,7 akurus ploto ir turi apie 950 gyventojų. Antra tiek žmonių dirbti į Vatikaną ateina iš miesto. Mieste, už Vatikanos valstybės sienų, Vatikanas turi apie 13 namų, kuriuose veikia Vatikanos pareigūnai. Tie namai turi eksteritorialumo teises. Vatikanos dabartinis valstybės plotas buvo nustatytas 1929.

Vatikanas turi savo vėliavą — baltai geltoną su popiežiaus tija viduryje. Turi savo pašto ženklus ir pinigų. Turi savo pastis. Pilietybę Vatikanas yra suteikęs daugiau kaip 600 asmenų, daugiausia aukštųjų dvasininkų.

Apaštališkuose rūmuose Vatikanė yra 1400 kambarių. Telefonų Vatikanas turi apie 500. Radijo stotį pastatė garsusis Markoni. Ji transliuoja ištisas 24 valandas 30 kalbų.

Prie Vatikanos savo atstovus turi apie 40 valstybių. Tarp jų Amerikos nėra. Lietuvos yra, tik jos veikimo nėra.

Vatikanos valstybė mažiausia, bet jos moralinė įtaka pasaulyje yra didžiausia.

ta ir per savo pažįstamus vėrininkus stengiasi čia užsikabinti. Rusam lengviau gauti darbą. Daugumas telkiasi miestuose. Kolchozuose rasi jų mažą. Rusus darbininkus iš tolo pažinsi iš jų apdaro, ypač iš kepurės su "pumpuliuku". Kas galėdamas stengiasi įsigyti odinį palta. Nors atvyko apiplyšę, bet Rusiją stengiasi grįti, kad pas juos "visko yra". Bičiuliautis su jais žmonės vengia, Lietuvaičių išteka už rusų vedę ruses, neteko girdėti. Kai kurie rusai, apsigyvenę Lietuvoje, susilaukia ir savo žmonių atvažiuojant iš Rusijos. Karta's ir po tr's. Kiti prisikombinavę prašosi patys iškeliami kitur.

Ištaigos su lietuviškais ar rusiškais užrašais?

Kaune yra grynai rusiškų įstaigų, mišrių ir grynai lietuviškų. Laivininkystėje, geležnieliuose, visąsąjunginėse įstaigose — viskas rusiška. Fabrikuose viena lenta lietuviška, kita rusiška, nors Kauno audiniuose ir kitur visi užrašai tik lietuviški.

Rusam pirmenybė

Rusai — ir visų milicijų viršininkai. Šiaip milicijoje daugiausia dirba Lietuvos rusai. Kariniam daliniam rusai turi "vojentorgus". Bet šios rūšies parduotuvėse gali pirkti ir c.villai. Išimtis, kai parduoda miltus: lietuviams sako, kad nėra, o rusam pataria atvykti kitu nurodytu laiku.

Rusai gali važinėti į Rygą, Taliną, Maskvą — su komandiruotėm bilietą gauna be eilės, kai šiaip pileičiam tenka stovėti uodegoje valandą ir pusantros.

Ispanijoje įvyko universitetinių misijų kongresas, kuriame buvo svarstytas misijų klausimas.

Padėka

Schuyllkill, Wyoming, ir Luzerne apylink. Lietuvių Dienos rengėjai paskyrė \$575.00 dienos pelno seserų pranciškiečių reikalams naujai statybai paremti. Visu nuoširdumu seserų dėkoja Lietuvių Dienos rengėjams, visos apylinkės klebonams ir vietos lietuviams, kurie per daug metų geru žodžiu, tikrais darbais ir gausomis aukomis mus palaiko. Šiais metais Lietuvių Dienos rengimo komiteta sudarė: prel. S. Dobin's ir kunigai — J. Chesna, L. J. Pečiukevičius, J. S. Lukšys, C. J. Rakauskas, J. Neverauskas, J. Ceponis ir S. Raila. Jiems didelė padėka!

Amerikos lietuvių dėka, Šv. Pranciškaus seserų įstaigos Dievo Apvaizdos kalne, Pittsburghe, daugėja ir progresuoja. Prie šių lietuvių skaičiaus dideliai prisideda Schuyllkill, Wyoming ir Luzerne apylinkės lietuviai. Linkime, kad Dievas kiekvienam iš jų pilniausiai atlygintų.

Dėkingos, Šv. Pranciškaus Seserys

SUSIKALBEK, ŽMOGAU, KAD NORI

Keleivio demokratiniai socialistai jau kelintą kartą atsako Darbininkui ta p, kaip viena našlė kelyje sutikam rusų karėvui, kuris buvo pinigų pametęs. Kai tasai paklausė, "a ty babuška, ty dengi našla", ji atsakė: "našlė, ponuli, našlė, jau penkti metai našlė."

Antai, kai Keleiv s prikibo prie Bostono seserų mokytojų, kad jos katalikiškoje mokykloje savo auklėtiniams priminė, jog katalikų tikėjimą niekinančių laikraščių nedera skaityti, o prie jų priklausė ir Keleivis, ir mes pastebėjome, kad seserys pagal Katalikų Bažnyčios mokslą teisingai pasielgė, tai Keleivis apie Darbininką parašė, kad jis priekabių ieško. Į mūsų gi pastabą, kad Keleivis netolerantingumą katalikų tikėjimui rodo, tarp kitko, ir tai, jog buvo pradėjęs, kaip ir komunistai, dėl panikos Dievą mažąja raide rašyti, bet paskui pasitaisė, tai Keleivis atsakė, kad to reikalaujanti lietuvių gramatika. Kai mes jam priminėme laiką, kada susiprato tos gramatikos žiūrėti, tai jis vėl rašo, kad mes jį lietuviškos gramatikos mokome... Na, ir susikalbėk žmogus, kad nori!

Maža to — dar melagiais apšaukė. Girdi, kiek tik pameinama, Keleivis rašęs Dievą didžiąja raide. Tai tiesa, nes tas laikraštis buvo katalikų steigtas, bet ir perėjęs į demokratinių socialistų rankas, ilgai laikėsi tos lietuviškos gramatikos, tik, va, paskutiniams laikais kažkas ten buvo pasimaišęs. Jei Keleivio demokratiniam socialistam t'kraji rūpi tiesa, tai tą šaltą vandenį, kurį Darbininkui siūlo, galėtų sau pasilikti ir pavartyti kad ir praėjusios vasaros savo komplektus. Po to jau bus galima kalbėti ir apie melą.

Pagaliau, Keleivis gali rašy-

ti, kaip jis nori ir kaip jam patinka, sakysime, dėti prie pavardžių ir tą nuvalkotą bolševikinį "drg." (draugas)—tai jo reikalas ir ne čia esmė. Mūsų tikslas buvo nurodyti, kad jis dažnai prasikiša tokiom pat mintim ir manierom prieš tikėjimą, kaip ir komunistinė spauda. Tam pavaizduoti pakanka ir paskutinio Keleivio atsakymo Darbininkui. Kiek jame neapykantos vienuolam! Jė ir spaudą "siekia pagrobti į savo rankas", jie s'ekia ją ir "monopolizuoti", jie "neskaito su priemonėm"...Greič'ausia, patys demokratiniai Keleivio socialistai tu net'ki, nes jie žino, kad Amerika tai ne Sovietų Sąjunga — čia nereikia grobti, yra laisvė veikti.

Naudojasi ta laisve ir Keleivis, mesdamas kitiems dar tokius žodžius, kaip "politiniai kailiamainiai", "plunksnos klapčiukai", "davatkėlės vienuolės", "paprasti juodnugariai", "karčiaininis politikėrius", "žydo Markso išperėti"... Iš tikrųjų tokių "priperėjimų" mūsų lietuviškoje spaudoje jau retai užtiksi. Ir tai vadinama "kultūringumu". Vis dėlto geras tas paskutinis Keleivio demokratinio socialistų atsakymas. Jis geriau negu bet kuris įspėjimas parodo, kaip katalikai turi jį vertinti ir priimti. Čia galime t'k tiek pridėti, kad visai ne konkurencija, o katalikų tikėjimo pašėpimas mus vertė ir vers netylėti. O dėl tos konkurencijos — tai kur čia konkuruoti su Keleiviu, kuris JAV atstovauja — "vienam milijonui lietuvių" (Represents... Lithuanians... about 1,000,000 in the United States). Tokiam galinagam, kokio nė pačioje Lietuvoje nebuvo, negi svarbu, ką ten "davatkėlės vienuolės" pasako apie jį. Kam tada tas visas triukšmas?

Give Sunbeam
THE BEST ELECTRIC APPLIANCES MADE

Sunbeam MIXMASTER

Didelis indas, lengvai, gerai ir skoningai suplaka mėsinių pyragam.

Sunbeam Automatic FRYPAN

Pastebėk rodyklę karščiui matuoti

Sunbeam SHAVEMASTER

Didelė pabarsta, sil-di galva

Sunbeam TOASTER

Grūzdina su patentuotu karščio kontrolės aparatu

Sunbeam COFFEE MASTER

Automatiškai kiekvienam metu gaunate puikią kavą

BRUNO'S APPLIANCES
2900 N. CENTRAL AVE.
CHICAGO, ILL.
Skambink BERTshire 7-0300
ATDARA IR VAKARAIŠI IKI 10 P. M.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951 under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laukraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Straišnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tikrai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kas yra agresija?

Jungtinės Tautos pripažino raudonąją Kiniją kaltą dėl to, kad negrąžino JAV belaisvių, kaip buvo sutarta Korėjoje karą užbaigus, o juos apšaukė šnipais, nuteisė ir įkalino. Uniformuotus karius, atliekančius savo uždavinį ir patekusius į nelaisvę, apšaukti šnipais ir teisti yra nusikaltimas visų priimtai tarptautinei teisei.

Vis dėlto Sovietų Sąjungos atstovai Jungtinėse Tautose šokosi ginti savo kinietiškaį satelitą. Neturėdami kuo teisinti Kinijos nusikaltimo, griebėsi, kaip paprastai, kaltinti Jungtines Amerikos Valstybes, kad uždegtų savąją kalnę. Sovietai pasiūlė pasmerkti Ameriką už "agresiją Korėjoje ir Formozoje." Toks bolševikų siūlymas sukėlė visų nusistebėjimą, o New York Times savo įžanginiame teisingai pastatė klausimą: kas yra agresija?

"Agresija — rašo New York Times — yra jėgos veiksmas. Tai yra stipresniojo veiksmas prieš silpnąjį. Tai yra veiktmas, kuriuo stipresnis jėgos priemonėmis savo valią primate silpnesniajam prieš jo norą ir valią. Plačia prasme tai reiškia, kad grupė žmonių arba atskiriems žmonėms, toje grupėje atimama visų bendra arba asmeninė laisvė. Tai reiškia, kad jėga statoma aukščiau už laisvę, arba tai, kas turi būti aukščiau statoma."

"Tokia agresijos aptartis Sovietų kaltinimą suveda į absurdą — rašo toliau New York Times, ir klausia: — Kokiai žmonių grupei ar kuriems asmenims JAV yra atėmusi laisvę Formozoje? Kam buvo atimta laisvė Korėjoje?"

Nereikia, žinoma, laukti, kad Sovietai pasakytų: nekam. Vieno komunistų areštats jiems yra jau "karinė intervencija ir agresija." Tačiau jiems nėra agresijos veiksmai visos jų okupacijos ir deportacijos, visa nesuskaitoma eilė smurto ir žudymo veiksmų.

Sovietai savo siūlymu pasmerkti JAV "už agresiją" dar kartą parodė, kad jų galvojimas yra visai ne toks, kaip normalaus žmogaus; dėl to negalima su jais ir susikalbėti, nors kai kas ir labai to norėtų. Juk galima labai norėti ir nuosirdžiai stengtis rasti bendrą kalbą, pavyzdžiui, su pamšėliu, bet kas iš to, kad jis dalykus jau ne taip supranta, kaip sveikas protas reikalauja. Su tokiais žmonėmis paprastai daug nesiderama, bet jie padedami į tam tikrą vietą, kad savo beprotiškumu nebūtų kitiems kenksmingi.

Politikoje kaž kodėl tos gyvenimo išminties nevisada pasoma ir užsispyrusiai norima susišnekėti su žmonėmis, kurių galvoje yra šis tas iškilbė. Jeigu jie ir nėra pamišę, tai pakvaišusius vaidina, kad kitus sąmoningai klaidintų.

Vieną tokį pavyzdį parodė ir Sovietų Sąjungos vadinaimieji politikai, kaltindami JAV "kaip agresore".

Žodis visiems Amerikos lietuviams

Niekas mūsų nežinome, kodėl Letuvių tauta įsikūrė ne kur kitur, o prie Baltijos jūros rytinio kranto, ant kello slavams j vakarus ir germanams j rytus. Bet mes visi žinome, kad per eilę šimtmečių Rusija ir Vokietija mūsų tautą kaip girmose mala. Tiesa, Letuviss atsparus. Nepasiduoda. Tik tada, kai Lietuva galingųjų kaimynų buvo pavergta ir išdraskyta, nemaža lietuvių šventose šalyse turėjo gyvenimą kurtis. Pavergėjas nesirūpino krašto gerove. Vargas karojo. Vyrus j rekrutus gaudė. Spaudą ir tikėjimą persekėjo. Laisvės kovotojus žiauriai baudė. Dė, to per eilę metų apie trečdalis mūsų tautos iš Lietuvos išvyko j laisvę mylinčias šalis. Ši gausi išeivija Lietuvai daug gero yra padariusi. Daug gero tebedaro ir ateityje galės daryti. Tačiau ir pačiai išeivijai šio vienas didelis pavojus — savo lietuviybės netektį.

Kol turėjome nepriklausomą Lietuvą ir joje savas lietuviškas mokyklas, savą lietuvišką vyriausybę ir įstaigas, savą lietuvišką kariuomenę, — tol Lietuvoje lietuvių klestėjo. Bolševikų okupuotoj Lietuvoj kariuomenė rusų, valdžia rusų, mokyklas rusiškias davus. Lietuvių kas žingsnis persekiojama. Daug jaunų vyrų žuvo partizanuose. Daug lietuvių deportuota. Bolševikai nori Lietuvą nulietuvinti. Todėl išeivijai tenka ypatinga pareiga lietuvių išlaikyti. Būsimieji pindami Lietuvą išlaisvinti, bekovodami su Lietuvos okupantu, neprivalome ir savęs pačių, savo lietuviškų reikalų apleisti.

Bevo laikai, kada Amerikos lietuvių bendruomenės, kaip ir mūsų pačių sunkius darbus, aukoms statyčias bažnyčias vis mažiau beturi lietuvių. Mūsų parapišės mokyklos didžiąja dalimi prabildomos nelietuvių vaikų. Mūsų draugijos pamažu miršta, mirstant jų nariams. Mūsų parengimai nesulaukia to susidomėjimo, koks būdavo seniau. Mūsų jaunimas vis labiau atitrūksta nuo savo tėvų tradicijų, lietuvių kalbos ir pačios lietuviybės. Tik trisdešimt tūkstančių naujų ateivių atnešė vėl naują lietuviybės bangą. Bet ir šis lietuvių pakilimas veikia ima slugti.

Kas daryt, kad lietuvių neišblėstų?

— Aha, aha, vot kas! — linksmai prašiepė auksinius dantis agentas, kartą Perkauskių kavinėje prie šachmatų lentos, kai Pranciulis, numušęs bokštą, staiga paklausė, šį klausimą. Skenduolio plačiame veide švitejo pergalė. — Da vot kas, brangusis!

— Užvakar šaukė iš vidurio žurnalo, tai šiandien šauks iš galo, žinau tą mūsų barzdą! — nusižiouauja Vilkas ir sunkniuota tūri pristatyti jų kontoron dešimt visai patikimų muzikų, vadinasi, tokių, kurie apsimonkės kelionę, pirsks jiems tarpininkaujant Brazilijoj žemę, įneš pinigus, išsiims užsienio pasus ir vizas.

— Ar daug bus dešimt štukų? — tarė agentas, paimdamas Pranciulio pėstininką. — Nusileisim iki aštuonių, a? Tū moki su tais muzikais pašneket, turi pažįstamų provincijoj, taigi pakrutink savo smegenis. Tegų parduota savo chlamą ir tegu ateina pas mus su pinigais, o jau visa kita padarysim mes, aišku?

Partiją baigė tylomis, Pranciulis pirmą kartą pralošė agentui, atidavęs bokštą ir arkli ne laikų, mat, vis galvojo apie savo bažnytkaimį.

Ten visai nereikalingai gyvenė keletas sakuotnugarių, kurių buvo gabūs viskam, žiemas praleisdavo miškuose su kiirviais, o vasaras — turgiuose bei atlaiduose su peiliais. Turėjo lūšneles padaržiuose, vienas net laikė primuštą kunią šluotoms ir grėbliakočiams vežioti, tačiau jų visų turta pardavus, kažin ar vienam užtektų laivokartei išpirkti. Apylinkėje buvo ir nuogai nusigvenusių šlėktų, nuo kamipo vamzdžio iki pamatų akmenų aprašytų anštolio knygoje, buvo ir šiokių ir tokių, na, galima bus pagaltoti.

— Gerai, pagaltosim, ponas, — pildamas figūras j dėžutę, atsistojė Pranciulis.

— Tik po sekretu, ponas, niekam nē žodžio... — atsiveikinėjo skenduolis.

Ne, žmogus — ne peteliškė, žmogui reikia jūdinti ne sparnėlius, bet smegenis, tiek kelio važiuoti j bažnytkaimį, pas juodnugarius, išnekti sveikiems ligą, šnekti, šnekti, o paskui, ko gera, gauti lupt,

Reikia lietuviams kuo daugiau tarpusavy bendrauti. Lietuvių jaunimui reikia bendrauti savojo sporto aikštėje, savuose jaunimo namuose, savoje lietuviškoje mokykloje, savoje lietuviškoje šeimoje. Ar galime to pasiekti? Vienicms atodo, kad ne. Jie nuleidžia rankas. Jų šūkis — prieš vėją nepapūsi. Kitiems atrodo, kad išeivijos ir čia gimusiųjų lietuviųbė, tiesa, turi sunkumų, bet jie yra nugalimi. Išeivija ir jos prieauglis, jei tik norės ir stengsis, gali savo lietuviškumą išlaikyti. Gali išlaikyti savo kalbą, savo tradicijas, papročius ir meilę savajai tautai, sykiu būdama ištikima ir savo naujajai tėvynei. Ir kaip dažnai girdime įžymių amerikiečių žodžius: "Būkite geri lietuviai, nepamirškite savo kalbos ir savo vaikų jos išmokykit; būkite ištikimi savo tėvų ir protėvių tėvynei ir būsite geri amerikiečiai!"

Kad lietuviųbė yra gajį, — liudija pats gyvenimas.

Kai Europos mokslininkai skelbė pasauliui lietuvių tautą jau mirusią, tai vysk. M. Valuončius, dr. J. Basanavičius, dr. V. Kudirkas, poeto Maironio ne tik buvo pažadinta lietuvių tautos gyvybė, bet jų pačių dauguma dar sulaukė ir Lietuvos prisikėlimo. Kai Amerikos lietuviams buvo nulietuvėjimo pavojus, kas juos gelbėjo? Kun. A. Burbas, dr. J. Šliupas ir keletas kitų pasiryžėliu.

CH. E. WILSON, gynygos sekretorius, susirūpinęs, kad jis negali su mažinti išlaikyti kariuomenės reikalams, kol pasaulio padėtis tebe lieka itempta.

Ir šiandien labiau kaip betkada mums visiems reikia imtis žygių Lietuviųbėi gaivinti ir stiprinti. Kitų kraštų lietuviai savo lietuviybės reikalams turi bendrą visų lietuvių organizaciją.

Ir Amerikoj bendruomenės organizacijai pradžia padaryta

jau 1951 m., sudarant organizacijų komitetą, trumpai Lokymo vadinamą. 1952 m. vasario 15 d. Connecticut valstybės sekretariatas įregistravo Nr. 33840 ir pačią lietuviųbės išlaikymo organizaciją — "Lithuanian American Community of the United States of America". 1952 m. kovo 6 d. organizacinis komitetas priėmė ir laikinąją tos organizacijos konstituciją. Pagal ją Amerikos Lietuvių Bendruomenės Taryba rūpinasi lietuviųbės išlaikymu. Tarybą renka visi Amerikos lietuviai, sukakę 18 metų amžiaus. Organizacinis komitetas jau sudarė komisiją tarybos rinkimams pravesti. Komisija nustatys rinkimų tvarką. Tačiau ir gražiausia rinkimų tvarka lietuviųbėi ne ką beduos, jei patys lietuviai nesidomės Tarybos sudarymu, nedalyvaus rinkimuose ir neateis rinkimų komisijai j talką.

Organizacinis komitetas nuosirdžiai kviečia visų kolonijū lietuvių susidomėti tarybos rinkimais ir neatsakyti savo talkos bei pagalbos.

Amerikos lietuvių istorijoje tai pirmi tokie masto rinkimai. Jie bus liudijimas mūsų tautinės vienybės ir mūsų lietuviųbės gajumo.

Stovime prieš sunkų savo lietuviųbės išlaikymo uždavinį. Savo tėvų ir protėvių esame įpareigoti lietuviųbė išlaikyti ir parduoti savo vaikams. Lietuviųbė išlaikyti galime tik visų lietuvių bendromis jėgomis, be skirtumo tikėjimo, politinių ir kitokių nusistatymų.

Juo daugiau lietuvių supras šį išeivijos reikalą, juo lietuviųbė bus daugiau naudos. Turime nugalėti atšalimą ir visokių prietarų bei įtarimų bendrąjį lietuviųbės išlaikymo organizacijai.

Lietuviais esame mes gimę, lietuviams norime ir būti!

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Organizacinis Komitetas:

Prel. J. Balkūnas, pirmininkas, Maspeth, L. I., N. Y.

Dr. M. J. Colney, I-sis vicepirmininkas, Waterbury, Conn.

Dr. P. Vileišis, II-sis vicepirmininkas, Waterbury, Conn.

W. M. Chase, išdininkas, Hartford, Conn.

A. Saulaitis, sekretorius, Waterbury, Conn.

H. Blazas, Komiteto narys, New Yorkas, N. Y.

P. Vainauskas, nar'o antrininkas, New Yorkas, N. Y.

J. Vilkaitis, narys, Thomaston, Conn.

K. Bielinis, narys, New Yorkas, N. Y.

PAUL M. BUTLER, Indiana, demokratu išrinktas nauju partijos lyderiu.

MALDOS UŽ KENCIANČIĄ BAŽNYČIĄ

K. PATALAVICIUS

Giliai katalikiška Ispanija giliai atjaučia ir persekiojamų kraštų skausmus, žaizdas, aimaną ir ašaras. Nesuklysiu teigdama, jog Ispanija yra vienintelė šalis, kur tiek daug daroma, rašoma, meldžiamasi už bedieviškojo komunizmo persekiojamus katalikus ir jų vadus. Spauda, radijas, pasikaitos, kongreseliai, filmai, šventės su savo iškilmingomis ir didingomis atgailos procesijomis, vyskupų ir kunigų šūti raginimai tikintiesiems melsti Viešpatį už Katalikų Bažnyčios greitą ir pilną laisvę — tai nuolat'nis ispanų rūpestis.

Visuose didesniuose miestuose šiomet buvo suruoštos gedulingos atgailos eisenos, kurtais su keliomis dešimtimis tūkstančių dalyvių. Daug kur vyskupai išleido ganytojų škus laiškus, ne vien tam, kad paragintų tikinčiuosius melstis, kuk kad atvertų akis ir tiems, kurie kaip reikiant neatjaučia milijonų katalikų kančių už geležinės sienos. Ypač iškilmingai ir su dideliu susikaupimu šiomet praėjo tos maldų dienos Madride ir Barcelonoje.

Madrido katedroje vyskupo-augzilaro Riocte buvo atliktos specialios šv. Mišios už kenciānčią katalikų Bažnyčią. Jam asistavo dar keli vyskupai, šimtai kunigų, valdžos atstovai, kat. akcijos ir kitų svarbių organizacijų atstovai. Atskiroje specialioje vietoje matėsi Lietuvos, Lenkijos, Vengrijos, Slovakijos, Rumunijos, Estijos ir kitų pavergtų kraštų delegacijos.

Barcelonoje vietos arkivys-

kupas Gregorio Modrego išsiuntinėjo savo tikintiesiems jausmingą kvietimą prisiminti savo maldose, šv. Mišiose, komunijose tylos Bažnyčią, kur milijonai nekaltai persekiojamų katalikų neša baisų ir skaudų ateistinio bolševizmo jungą, užtikrinamas pergalę patęs Kristaus žodžiais: "Nesibijokite, aš nugalėjau pasaulį!"

Eisena buvo jaudinanti. Keliolika tūkstančių vyrų iškilmingai ir pamaldžiai žengė svarbesnėms miesto gatvėms. Procesijoj prieky matėsi garsusis Ispanijos kryžius, tas pats, kuris XVI-amžiuje dominavo stebuklingą pergalę prieš turkus Lepanto vandenys. Po to, balsiai rožančių kalbėdamas, sekė Barcelonos miesto arkivyskupas Dr. Gregorio Modrego su Liepojaus vyskupu Antanu Urbšu, kur's atstovavo visus už geležinės sienos pasilikusius vyskupus. Liepojaus vyskupui minios reikė daug simpatijų. Persekiojamų kraštų delegacijų gretose matėsi rusų, lenkų, lietuvių, ukrainiečių, vengrų, slovakų, slovėnų, čekų, latvių, estų, rumunų, jugoslavų, bulgarų ir kitų atstovai.

Garsiamė Montserratato benediktinų vienuolyne, prie Barcelonos, Liepojaus vyskupas atlaikė iškilmingas šv. Mišias už persekiojamuosius kraštus; ašarodami tūkstančiai tikinčiųjų ispanų iš širdies meldė Viešpatį pasigalėjimo ir greitos laisvės vergijoje pasilikusiems broliams ir sesėms.

PULGIS ANDRIUŠIS

TIPELIS

Ištrauka iš to paties vardo romano, kurį išleidžia Gabija

2. — Zan - Zak Ruso gimė... gimė... pasakyk Vedegy, kuriais metais gimė Zan-Zak Ruso? — bando Vilkas savo draugą, kuris atėjo kartu ruošti pamokų.

Drebia j seminaristų kambarelio langus šlapio sniego skudurus, šilurpsi praeiviai šaligatviu, prisisėmęs kaluošus purvinos buzos, šlepsi vėtydamas stipiniais ir stebulėmis skveteinas veikas, užsisagstęs būdą, aplipdytas lyg varškę.

Už sienos tyliai ant vatmanų skreba matininkų resifederali, kartkartėmis pasigirsta šlapdrubos prislopinti juodvarnių balsai.

— Kebly, ar jau padėjai šriflą po brėžiniu?

— Petrai, įpilk naujo vandens, tonas purvinas...

Pranciulis įremia stiklines akis j lubas, kur prismaigstyta papiroskali, kambarelio tinkas pajūdo, atrupėjęs, o j stiklus vis krečia ir krečia

minkštą snegą. Reikės vieną kartą keltis, mautis šlapias nuo vakar dienos kojines, autis primirkusiais batais, narplioti surizgusius kietais mazgais šniūrelius, kelnes taip pat vakar pamiršo padžiauti prie krosnies, dabar sukaulėjusios iki kelių.

— Užvakar šaukė iš vidurio žurnalo, tai šiandien šauks iš galo, žinau tą mūsų barzdą! — nusižiouauja Vilkas ir sunkniuota tūri pristatyti jų kontoron dešimt visai patikimų muzikų, vadinasi, tokių, kurie apsimonkės kelionę, pirsks jiems tarpininkaujant Brazilijoj žemę, įneš pinigus, išsiims užsienio pasus ir vizas.

— Ar daug bus dešimt štukų? — tarė agentas, paimdamas Pranciulio pėstininką. — Nusileisim iki aštuonių, a? Tū moki su tais muzikais pašneket, turi pažįstamų provincijoj, taigi pakrutink savo smegenis. Tegų parduota savo chlamą ir tegu ateina pas mus su pinigais, o jau visa kita padarysim mes, aišku?

— Tiesa, buvo pasitaikiusi puiki proga aplankyti tėviškę. Mirė džiouva jo jaunesnysis brolis, bet žinia, atėjo pavėluotai, nebebuvo ko važiuoti po visam, būtų tik sukėlęs kaimynuose kalbas, girdi, va, neturėjo už ką broliui nupirkti grabo, tai ir pasivėlavo. Antra vertus, po tokio liūdno įvykio, argi važiuosi po žmones, šnekėdamas juos parduot ūkius ir važiuot Brazilijon?

Taip reikalas ir aušo savaites, mėnesius, apsidengdamas greimeliu.

Be to, emigracijos bylą kuriam laikui sutrukdė tai, kad Pranciulis po viešo papeikimo, susipyko su mokytojų seminarijos inspektoriu ir, jam keršydamas, susirinko vadovėlius, ir pareiškė:

— Pala, pala, ponas inspektoriau, prašau mane išbraukti iš žurnalo, manęs čia jau nėra!

Išstojimo klausimas buvo jau seniai prisirpęs, kaip miltingas bananas ir laukė menkiausio vėjelio, kad nukristų žemėn. Tuo vėjeliu ir buvo inspektoriaus griežta kalba, girdi, tas, kuris praleidinėja pamokas seminarijoje, negalės būti tvarkingumo pavyzdžiu pradžios mokykloje ir t.t.

Bendrabučio vadovybei išpė-

pus, kad šį įstaiga šelpia tikrai moksleivius, Pranciulis dėl viso pikta įstojo j suaugusiųjų gimnaziją, kur pamokos taip pat ejo vakarais.

Šviesi Brazilijos mintis įkvėpė Pranciulį šiam narsiam žygiui, kuris Vilką trenktė prietrenkė, kai jis po viešo papeikimo išgirdo tokį draugo draugo atsakymą inspektoriui. Matininkų nuomonė geriausiai formuluavo Keblys, pareiškdamas:

— Toks iš jo ir mokytojas, kaip iš manęs vargamistrai!

Bendrabučio didikai visai nesidomėjo šia byla, o vedėja, gavusi iš suaugusiųjų gimnazijos pažymėjimą, taip pat pamiršo Pranciulį. Varankos gauja visomis keturiomis prietarė šiam žygiui, tačiau labai stebėjosi, kad Pranciulis, metęs seminariją, užsirašė gimnazijon, bėgdamas nuo vilko užbėgo ant meškos, užuot pradėjęs ieškoti valdinės tarnybos. Vykė Stasiukynas nei Pranciulio mokslineis nei emigraciniais klausimais visiškai nesirūpino, net neturėjo savo nuomonės, kurią galėtų pareikšti draugui persilaužimo akimirkomis.

— Pasiimk savo bokštą, kur užlindai! — kaip visuomet statinėja figūras ant languotos (Nukelta j 4 psl.)

JAUNŪJŲ ŽYGLIAI

Studentų suvažiavimas

ANT. AKAMAVIČIUS

Kai vietiniai ir nevietiniai amerikiečiai Padėkos dieną pasterkė kalakutą, lietuviai studentai dundėjo į Chicago, į Liet. Stud. Sąjungos visuotinę suvažiavimą.

Suvažiavimas tęsėsi lapkričio 26, 27 ir 28, sutelkęs apie 250 studentų ir surinkęs apie 150 įgaliojimų tų kolegų, kurie negalėjo atvykti. Posėdžiai pradėta Lietuvos Vyčių salėje. Šeiminių vardu pasveikino V. Valatkaitis ir pakvietė CV narį A. Kėželį pradėti suvažiavimą. Išrinkta mandatų komisija: J. Dėdinas, A. Kliorė ir L. Sabaliūnas.

Rimčiausiu vakaro programos punktu reikia laikyti

Centro Valdybos pirmininko Ant. Sužiedėlio kalbą,

kurioje jis priminė susirinkusiems, kas jie yra ir ko jie čia suvažiavo. Kadangi esame vienos tautos vaikai ir visų mūsų tikslas — aukštojo mokslo siekimas, tai visus mus ir jungia bendra Liet. Stud. Sąjunga. Mūsų priklausymas kitoms organizacijoms yra kiekvieno asmenišką reikalą. O kadangi mūsų Sąjunga nėra federacija, bet organizacija, tai sprendami įvairias problemas suvažiavimo metu, turime atidėti į šalį visa, kas nepriklauso Stud. Sąjungai spręsti.

Toliau buvo renkama stalo valdžia: du pirmininkai ir dvi sekretorės; pirmininkais išrinkta V. Kavolis ir A. Kezelis, o sekretorėmis — K. Garmutė ir D. Tallat - Kelpšaitė. Pirmoji diena baigta šokiais.

Antrą suvažiavimo dieną studentai rinkosi antrą, Marquette Parko lietuvių parapijos salėn, kur turėjo būti išspręsta visa eilė sąjungos problemų bei skyrių atstovų pranešimai.

Gal būt dėl to, kad pirmininkai buvo dideli demokratai ir labai jau stengėsi būti humaniški, duodami kalbėti visiems ir patys kalbėdami mažiau, antroji diena neapėmė vi-

šų reikalų, ir darbo posėdžiai buvo baigti gana triukšmingai.

Šeštadienio pasikalbėjimai tarp pirmininkų ir suvažiavusiųjų, kaip vienas svečias išsireiškė, „panašėjo į didžiąją dviejų bobučių demokratiją prie šulinio.“

Nors ir buvo demokratija, tačiau spėta išsklausyti skyrių pranešimai, Centro Valdybos narių paaiškinimų apie vykdomą darbą ir buv. revizijos komisijos, metraščio redakcijos bei Šalpos Fondo įgaliojimo vargai ir rūpesčiai.

Skyriai pranešė, kad veikia. Kai kurie atstovai dar pridėjo savo iškilų asmenybių nuopelnų litaniją.

Centro Valdybos nariai, darydami pranešimus nors ir nieko giriančio nepasakė, tačiau pats suvažiavimas jiems išreiškė padėką. Pasirodė, kad valdžios žmonės studentus ne

valdo, bet jiems tarnauja. Taigi — Centro Valdyba savo uždavinį supranta puikiai.

Is metraščio redakcijos pranešimo paaiškėjo, kad daugiausia iki šiol dirbęs redakcijoje Vyt. Vygantas dėl rimtų priežasčių pasitraukia iš redakcijos. Suvažiavimas, įvertindamas didelį atliktą V. Vyganto darbą, jam išreiškė padėką. Išrinkta nauja redakcija ir metraščio leidimui tvarkyti komisija: S. Šimoliūnas, V. Krikščionas, J. Juodelė.

Studentų Šalpos Fondo įgaliojimas iš CV V. Kleiza pranešė apie vykdomą darbą. Paaiškėjo, kad įgaliojimas, talkininkaujant Chicago skyriui bei pagalbinei komisijai (B. Lukoševičius, G. Musteikytė, N. Lipčiūtė) jau išsiuntinėjo keilolika tūkstančių laiškų. Deja, aukotojų atsirado tik Heletas.

Šeštadienį buvo baigti suvažiavimo darbo posėdžiai, nes

taip norėjo kiek daugiau negu pusė buvusiujų salėje. Šiuo reikalu buvo balsuojama. Nors buvo nubalsuota posėdžius pratęsti į sekmadienį, bet tuo metu buvo surastas kampe miegas kolega, kuris turėjo nemaža įgaliojimų. Jį pristatius mandatų komisijai, pastaroji nusprendė, jog kolega dar gali balsuoti. Jo balsai ir nulėmė, kad reikia baigti.

Paskui studentai vėl šoko, o rezoliucijų komisija (V. Valatkaitis, V. Kleiza, Pr. Zaranka) žedė rezolucijas ir sveikintimus.

Trečioji diena, visiems pasimeldus, buvo labai giedra ir po pietų buvo priimta rezolucijos, pasveikinta visi, kas reikia, ir išklaudyta dr. J. Kaupo turiniga paskaita apie šiuo dienų studentą lietuvi.

Suvažiavimas baigtas sveikintimais. Sveikino prof. Ig. Šla-

jelis, Šalpos Fondo pirmininkas, ir visa eilė studentiško organizacijų. Buvo gautas ir buvusio CV-bos pirmininko Kęst. Kudžmos, dabar esančio kariuomenėje, sveikinimas.

Po visų kalbų baigiamąjį žodį tarp pirm. A. Sužiedėlis. Suvažiavimas baigtas Tautos himnu.

Suvažiavime buvo visko, gal daugiausia „plepamos demokratijos“, kai kur dar vadinamos „filibusteriu“. Todėl ir neviskas buvo apsvaistytas. Tačiau reikia manyti, jog šis penktasis visuotinis suvažiavimas, pirmą kartą buvęs pilnai teisėtas, nes susirinkė buvo pilnas kvorumas, parodė, kad lietuviškoji studentija dirba, veikia plūša. Jai tik vieno tereikia — lietuviškosios visuomenės paramos. Jei šią paramą turės, galime būti tikri, kad studentija savo uždavinius atliks.

POPIEŽIAUS PATARIMAI KURIANTIEMS ŠEIMAS

JONAS PETRENAS

Protestantai siunčia padėkos laiškus į Romą • Subruzdymas tarp katalikų • Jaunimas aptaria klausimą New Yorke ir Chicagoje.

Kie jaunavedžių priėmimai skiriami kas savaitę. Štai visa salė subanguoja, sujuda — įneša soste popiežių, kuris susirinkusiems jaunavedžiams malonai šypsosi, po to taria jiems žodį:

„Kiekvieną dieną prie altoriaus artinasi tūkstančiai jaunuolių moterystės sakramento iškilimams. Jie smulkiai yra aptarę vestuvinę puotą, svečių sąrašus, tik liūdna, kad jie prieš jungtves nėra rimtai galvoję ir rengęsi toms rimtoms ir atsakingoms pareigoms, kurios jų laukia krikščioniškoje šeimoje“...

Dabartinis popiežius Pijus XII š.tokiems jaunavedžių priėmimas skiria ypatingą dėmesį, meilę ir rūpestį. Visos jo kalbos, pasakytos sutuoktinių apsilankymo metu, sudaro gražiausią rinkinį

krikščioniškojo mokslo apie moterystės sakramentą.

Pijus XII labai dažnomis progomis primena savo garbinimąjį pirmtaką Pijų XI, kuris

pasauliui dovanojo garsiąją encikliką apie krikščioniškąją moterystę, pavadintą „Casti connubii“. Šitoj enciklika atvėrė moderniosios šeimos žaidždas ir nutiesė kelią krikščioniškam šeimos atgimimui.

Pasirodžius encikliškai, į Romą pradėjo plaukti popiežiumi padėkos laišku, rašyti ne vien katalikų, bet ir protestantų ir net apskritai netikinčiųjų, kurie džiaugėsi popiežiaus drašpa ir atvirumu, parodytu nagrinėjant šimos klausimus ir rodat joms reformų kelią.

Pijus XI, taip tėviškai siekęs šeimų atnaujinimui, tarp kitų priemonių labai išskėlė ir pabrėžė

moralinį - religinį jaunimo auklėjimą šeimai.

Popiežiaus balsą išgirdo spauda, literatūra, organizacijos, mokyklos, auklėjimo įstaigos — jie visi pralaužė ledus krikščioniškam šeimos problemų svarstymui ir pradėjo sistemingą jaunimo auklėjimą bei rengimą būsimajam šeimos gyvenimui, kurį jis mano pasirinkti.

Šis balsas gražų atgarsį rado ir lietuviškoje katalikiškoje organizacijos. Lietuvių Katal. Moterų Sąjunga, pavasarininkai, ateitininkai savo darbuose žymią dalį skyrė krikščioniško šeimos klausimams gvildinti ir auklėti jaunimą juos laukiančioms pareigoms.

Ateitininkai šeimininkumą įsirašė į savo ideologiją ir visoje organizacinėje veikloje nemaža vietos skiria lietuviškosios - krikščioniškosios šeimos klausimams. Pyz., Studentų Ateitininkų Sąjunga šiais metais, gruodžio 29-31, New Yorke ir Chicagoje rengia tradicines studijų dienas, kurioms pasirinkta klausimą — ateitininkiškas kelias į krikščioniškąją šeimą.

Pasirinktąjį klausimą svarstys atskiromis paskaitomis, būtent: krikščioniškoji moterystė Katalikų Bažnyčios moksle; moralinis - religinis jaunimo auklėjimas šeimai; šeima — lietuviškumo perteikėja ir išlaikytoja; psichologiniai momentai renkantis gyvenimo draugą. Jos visos vieno tėsiekia: padėti jaunimui suprasti krikščioniškąjį mokslą apie moterystę, pažvelgti į rimtas ir atsakingas vedusiųjų pareigas, padedančias šeimai išlaikyti ir apginti krikščioniškumo ir lietuviškumo tvirtovę.

Šių dienų šeimos klausimus nagrinėjo Italijos vyskupijų jaunimo vadų studijų savaitė, įvykusi Romoje.

Naujoje Zelandijoje vyriausybė prieš keletą metų paskyrė 141 stipendiją Polinezijos salų studentams. Studijas baigę, jie visi turi grįžti į savo gimtinę kraštą.

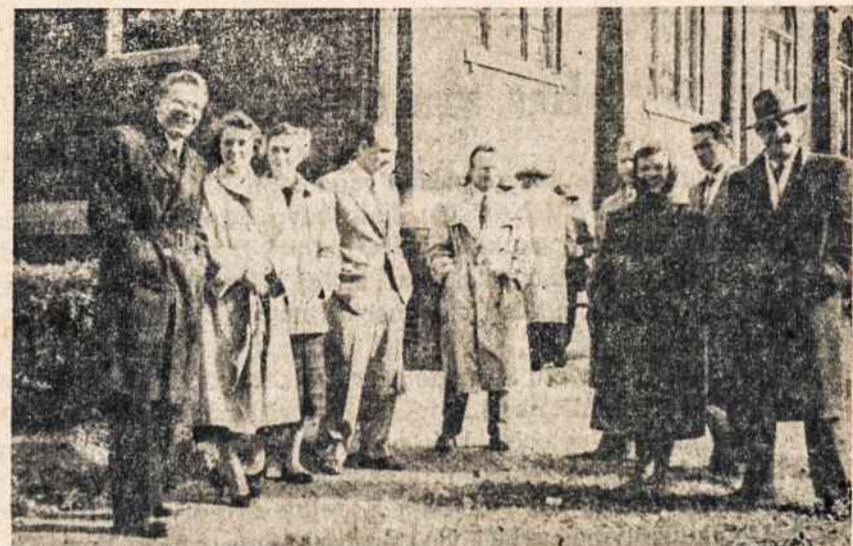
NERIMA NARUTĖ

Vakaras

Tolumoje laivelyje irias Pasivėlinęs žvejas į krantą, O vaškis mėnulis pasviręs Aukso inkaru jūroje krenta.

Ir tyloje širdies barkarolėj Šokinėja nerimstančios bangos, Tai pabyra perliniais karoliais, Sidabrėnėmis juostomis rangos.

Taip svajoti užmiršdamas visa, Tik svajonėj burades paguoda, Ir jauti — per velūrinę nišą Vėsus vakaras ranką paduoda.

URBANOS lietuviai studentai aplanko Springfield, Ill.

VALANDOS ATLYGINIMAS JAUNIMUI

P. GANVYTAS

Šiuo metu lietuviškoji studentija kreipiasi į plačiąją mūsų visuomenę ir kviečia ją į studentų Šalpos Fondo vaju. Tai yra labai svarbus reikšmės mūsų gyvenime, nes pirmą kartą tokiu mastu bandoma sutelkti studentijai finansinę paramą, kad ji galėtų tęsti savo mokslus ir švietis.

Mes šiandien galime didžiulius, kad turime tikrai gražų būrį studentų. Spėjama, jog šiuo metu nemažiau 700 lietuvių mokosi vietiniuose universitetuose. Yra mūsų bendruomenės tarpe jaunuolių, kurie norėtų mokslą tęsti arba pradėti, bet sąlygos jiems yra nepalankios, ir jie nuo tokių pasiryžimų tur' susilaikyti. Mes turime jiems ateiti į talką. Yra įsteigtas visus studentus globojantis Lietuvos Studentų Šalpos Fondo, kuris dabar praveda studentų šelpimo vaju. Prisdėti kviečiami visi pagal savo išgalės. Kas galite, aukokite dienos uždarbi, gi valandos atlyginimą tikrai galės beveik kiekvienas skirti šiam kilniam tikslui.

LITHUANIAN STUDENTS WELFARE FUND, Account No. 11737, c/o Chicago Savings and Loan Asso., 6234 So. Western Avenue, Chicago 36, Illinois.

ir, idėję savo auką, pasiūskite. Studentai jums bus labai dėkingi, gi jūs tokiu būdu būsite prisidėję prie mūsų jaunimo švietimo.

Tikimės, kad lietuvių bendruomenė supranta tą svarbų vaju ir jį nuoširdžiai parems. Lietuvai buvo dosnūs įvairiems tautos reikalams, nėra abejoniškas, kad ir šiuo jaunimo reikalams neliks abejingi. Tad tuoj pat sūskime savo auką.

MOKYKLOJE IR GYVENIME

New Yorke studentų ateitininkų draugovė surengė Marijos metų užbaigimą. Gruodžio 4 d. per Stuko radiją davė montažą, o gruodžio 5 įvyko iškilmingas susirinkimas. Apie Mariją mūsų motiną kalbėjo kun. J. Petrenas. Meninėje dalyje paskaityta savos kūrybos.

Vasario 16 gimnazijos ateitininkų kuopa gruodžio 8 pasišventino savo vėliavą. Ta proga įvyko iškilmingas susirinkimas ir Marijos akademija.

Algirdas Žemaitis, medicinos studentas, atitarnavęs kariuomenėje, studijas tęsia Vokietijoje, Bonnoje.

Rūta Zukauskaitė, Putnamo studentė, Stud. Atkų Sąjungos užsienio skyriaus vedėja, stud. at — kus atstovavo Pax Romana konferencijoje, kuri įvyko Otawoje, Kanadoje.

Hartfordo moksleiviai ateitininkai, pirmininkaujant K. Skrupskeliui, stengiasi išnagrinėti ateitininkiškuosius principus. Kun. V. Cukuras vadovauja šiam jų užsimojimui, praveddamas jdomius pasikalbėjimus ir pajvairindamas filmomis bei parinktomis klasikinėmis plokštelėmis. Moksleivių iniciatyva, studentams ir sen-draugiams padedant, buvo su-ruoštas linksma vakaris, į kurį atvyko ir iš kitų vėjų, ypač iš Waterburio. Studentai ateitininkai nagrinėja šio pusmečio programą. Prof. Ig. Malinauskas iš Putnamo klubėjo apie politika. Draugovė šiuo metu pirmininkauja Enata Skrupskelytė.

Kęstučio korporacija Chicagoje lapkričio 13 surengė savo metinę šventę, kurios metu pakelta jaunesniųjų korporantų į tikruosius narius.

Evaldas Kazlauskas, baigęs De la Salle "Oaklands" kolegiją Kanadoje, išvyksta kunigų seminarijon į Romą.

Andrius Dvarionas Kanadoje baigė De la Salle "Oaklands" kolegiją.

Argentinos universitetuose lietuvių studijuoja apie 100. Dauguma studijuoja medicina, inžinerija, farmacija odontologiją, agronomiją, teisę.

VOKIETIJOS lietuviai moksleiviai praėjusios vasaros metu lankė Romą. Čia jų grupė prie Tvoli fontano.

TIPELIS

Atkelta iš 3 psl.

lentos, lošdamas su Pranciuliu pas tėvą.

— Pala, pala, nemanyk, kad mane taip lengvai suvarysi į kampa, aš išgardysiu tavo kombinacija, aha, bėk su arkliu! — kaip visuomet judina smegenis Pranciulis. — Neblogai toj Brazilijoj, skaičiau keletą laiškų (tai buvo tik vienas, naujakurio rašytas), gerai rašo, turi fazendą, karališkai gyvena, kad jį kur! O Lietuvoje buvo driskium...

— Nu tai važiuok, jeigu gera, ko lauki? Aha, taikais prie bokšto... — vapa Vykė.

— Mušu, ką tu man! Bet ne visi lygiai įsikuria ir tenai, praleisi pinigų, dar gyvatė čiups už kojos, ir, žiūrėk, nebėr kuo grįžti atgal, — linguodamas sapalioja Pranciulis. — Jeigu taip visiems tenai gera būtų, tai ir agentai nesėdėtų čionai, patys išvažiuotų... Na, pajudink pėstininką!

— Nu tai nevažiuok, jeigu negerai, — trumpai atkerta Vykė, bėgdamas atgal su pėstininku.

Iš panašių pokalbių nesunku spręsti, jog Pranciulio vaizduotės drobėje emė blukti tiršti dažai apie Braziliją, spalvingos Amazonės dekoracijos vis giliau slinko į užkulius.

Tačiau šios idėjos dar pakako Pranciulio mesti ir suaugusiųjų gimnazijai, iš kur išsto-

jo, nebaigęs septintosios klasės, nes buvo paliktas antriems metams. Į gyvenimą jis išėjo ne tuščiomis rankomis. Be Brazilijos turėjo dar ir kitų garantijų savo šviesiai ateičiai.

Suaugusiųjų gimnazija buvo tikras marginių rinkinys, čia mokėsi žmonės įpusia skusti — pusiau lupti, viename suole sėdėju, bet išlošė tarnybą. Neditelę tarnybą, tik tai 130 litų mėnesiui, bet ir tokia dabar patvoriais nesimėto.

Kitą dieną, norėdamas paerzinti Varanką, seną tarnybų medžiotoją, davėsi jo lydimas iki Iguolos bažnyčios, paskui iki miesto sodo (Varanka Laisvės Alėją pripažindavo tik tai šiose ribose, atmesdamas tarpinį nuo miesto sodo iki Lukšio gatvės, kaip mažai valdininkų telankomą). Išgirdęs Pranciulio naujieną, Varanka išmetė i orą abi rankas, lyg šaukdamas tris kartus valio. Paskui davė kelis žingsnius atgal, kad geriau matytų Pranciulį, pasitaisė pensne stiklus ir suriko:

— Pranciuli, tai tu, vadina-si, pagaliau! Ne, tai negali būti, eventualiai pasitrauk dar žingsnį atgal! Ne, reikia išžnybt į šlaunį, sveikinu, sveikinu šia proga!

Po to sudavė Pranciuliui perpet, emė purtyti rankas, sutuskino, kaip obelį rudenio medaus nelabai suinteresuotą

žmogų. — O koks ten darbas? — Imu pėstininką, ponas Pranciuli, vakarinis darbas...

— Atsargiai su dama, ponas vedėjau. O kada atsileis vieta? — Imu karininką, ponas Pranciuli. Apie rudenį...

— Prispaudėt mane su bokštu, ponas vedėjau, gerai, užrašykite mane, pabandydim...

— Imu pėstininką, ponas Pranciuli, vakarinis darbas...

— Atsargiai su dama, ponas vedėjau. O kada atsileis vieta? — Imu karininką, ponas Pranciuli. Apie rudenį...

— Prispaudėt mane su bokštu, ponas vedėjau, gerai, užrašykite mane, pabandydim...

— Imu pėstininką, ponas Pranciuli, vakarinis darbas...

— Atsargiai su dama, ponas vedėjau. O kada atsileis vieta? — Imu karininką, ponas Pranciuli. Apie rudenį...

— Prispaudėt mane su bokštu, ponas vedėjau, gerai, užrašykite mane, pabandydim...

— Imu pėstininką, ponas Pranciuli, vakarinis darbas...

— Atsargiai su dama, ponas vedėjau. O kada atsileis vieta? — Imu karininką, ponas Pranciuli. Apie rudenį...

— Prispaudėt mane su bokštu, ponas vedėjau, gerai, užrašykite mane, pabandydim...

— Imu pėstininką, ponas Pranciuli, vakarinis darbas...

— Atsargiai su dama, ponas vedėjau. O kada atsileis vieta? — Imu karininką, ponas Pranciuli. Apie rudenį...

— Prispaudėt mane su bokštu, ponas vedėjau, gerai, užrašykite mane, pabandydim...

— Imu pėstininką, ponas Pranciuli, vakarinis darbas...

— Atsargiai su dama, ponas vedėjau. O kada atsileis vieta? — Imu karininką, ponas Pranciuli. Apie rudenį...

— Prispaudėt mane su bokštu, ponas vedėjau, gerai, užrašykite mane, pabandydim...

— Imu pėstininką, ponas Pranciuli, vakarinis darbas...

— Atsargiai su dama, ponas vedėjau. O kada atsileis vieta? — Imu karininką, ponas Pranciuli. Apie rudenį...

— Prispaudėt mane su bokštu, ponas vedėjau, gerai, užrašykite mane, pabandydim...

Pavertoji Lietuva prisikels

— Pavertoji lietuvių tauta ir visos kitos, bolševizmo vergijos prispaustos, prisikels ir bus laisvos, nes teroras, apgaulė, melas ir bedievybė negali laimėti. Visada laimi tiesa, — kalbėjo vysk. J. Mueller, Sioux City dioclezijos ordinaras, savo pamokse, pasakytam šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje, kur tris dienas (lapkričio 24, 2 ir 26) buvo surengtas specialios pamaldos keliaujančiai Marijos statulai pagerbti.

Vyskupas J. Mueller savo pamokse ilgiau dar sustojo prie Lietuvos kančią, reiškę lietuvių tautai užuojautą ir drąsino pastikėti Dievu ir karščiau melsti Marijos tarpininkavimo. Jis dar pareiškė:

— Jungtinės Amerikos Valstybės pradeda komunizmą jau geriau pažinti. Visi laisvieji šiandien jungiasi į kovą su tuo komunistiniu pavojum, kuris graso suaukštintam pasaulio kultūrai.

Procesijos metu šv. Kazimiero bažnyčioje Jo Ekscelencija pats nešė švenč. Sakramentą. Paprastai švenč. Sakramentą neša vienas iš prelatų. Vysku-

SIoux-CITY

pas padarė malonią išimtį, pagerbdamas šv. Kazimiero lietuvių parapiją ir jungdamas jų maldose už kenčiančią lietuvių tautą.

Be vyskupo, pamaldose dalyvavo jo generalinis vikaras protonotaras prel. E. Smith, kancleris prel. M. Baure, dioclezijos laikraščio vyr. redaktorius prel. E. Vollmer, kuris sakė angliškai pamokslus, ir daug kitų kunigų. Lietuviškai pamokslus sakė kun. Petras Zakarauškas. Vyskupas, visi kunigai ir šimtai pasauliečių pasirašė Marijos statulą lydintoje knygoje. Gražų adresą knygoje įrašė mokyt. E. Nikšienė su savo dukrele Genute.

Dioclezijos laikraštis garbingoje vietoje įdėjo atvaizdą, rodančią popiež. Pijų XII, vysk. V. Padolskį ir prel. L. Tulabą, kai Marijos statula buvo Romoje paties popiežiaus palaiminta.

Ir vietinis nekatalikų laik-

raštis gražiai paminėjo Marijos statulos lankymąsi Sioux City. Kviečiant statulą aplankyti, buvo išsiuntinėta 1500 laiškų kunigams ir žymesniems asmenims.

Per tris dienas Marijos statulą mūsų bažnyčioje aplankė daugiau kaip 3000 žmonių. Jų buvo atvykusių iš gretimų valstybių — S. Dakotos ir Nebraskos, o kiti — net už 200 mylių. Šv. Kazimiero parapijos klebonas gavo apie 100 sveikinimų raštu ir daug pagyrimų laiškais ir telefonais už suorganizuotas gražias Marijai pamaldas. Marijos statula skendo gyvose gėlėse ir nuolat degė šimtai žvakių.

Per pamaldas pirmą kartą gražiai pasirodė persitvarkęs mūšrus ir vaikų chorai, diriguojami ponios B. Vizintos. Jo Ekscelencijai vysk. J. Mueller ypač patikusi ir gilų įspūdį palikusi giesmė "Marija, Marija".

Kaip tik pačiu laiku bažnyčios priekiniame lange jau buvo įdėtas Jėzaus širdies vitražas, gamintas dail. A. Valeškos.

Vitražas nakties metu apšviečiamas stiprių prožektorių ir iš toli matomas. Vyskupas gėrėjosi visais naujais vitražais, kurių dar nebuvo matęs, o generalinis vikaras pareiškė: "Kunigė Morkūnai, jūsų vitražas yra gražiausias Sioux City vyskupijoje."

Marijos statulos lankymas paliko čia gilų ir gražų įspūdį. Ilgai liks minimas ir lietuvių vardas, dar labiau iškilęs kitataučių tarpe. Gi žauri Lietuvoje vergija pasidarė dar labiau žinoma tūkstančiam šios apylinkės žmonių. —ks.

Bridgeport, Conn.

Bridgeporto tarptautinio instituto 14 tautų festivalis ir Armory salė buvo sutraukęs arti 2 tūkstančius žmonių. Programą sudarė tautinės dainos ir šokiai. Lietuvius atstovavo mūsų parapijos choro dainininkai, suėję ir sceną su tautinėmis vėliavomis, kurias nešė Sofija Armonas ir Filomina Valinčius lietuviškuose tautiniuose rūbuose. Choro kvartetas — V. Barius, F. Cesikas, A. Valinčius ir J. Butkus — padainavo žiliavičiams "Vaikščiui" ir Karoso "Stovi žirgeliai"; solo V. Barius padainavo Šimkaus "Tamsiojo naktelėj"; pianu akomp. A. Stanišauskas. Dainos nuskambėjo gražiai ir gausiai publikai patiko.

Salėje 9 tautos turėjo dar savo stalielius su tautiniais dirbiniais arba valgiais. Mūsų gražų stalą parengė Elena Lambergas, Helena Janiūnas. Pranas Rastas ir Vladas Barius. Prie stalo stovėjo J. Rastaitė tautiniam kostiume. Iš festivalio rengimo komisijos gautas padėkos laiškas. O.

BALFUI įteikiama \$9,764.20. Čekį pasirašo vajuos komiteto pirmininkas kun. dr. St. Valiušaitis. Sėdi iš kairės: komiteto finansų tvarkytojas Reventas, kun. dr. St. Valiušaitis ir Al. E. Trečiokas, Balso išdinininkas. Stovi: Balso reikalų vedėjas St. Lušys, J. Avizienis, A. Dimas, J. Trečiokienė, J. Ginkus, e. p. Balso pirm. prel. J. Balkūnas, Vl. Kulpavičius ir Pr. Vainauskas.

NEW YORKAS SURINKO 10 TŪKSTANČIŲ DOLERIŲ

Lapkričio 22 d. Balso Centro patalpose įvykusiame to vajuos komiteto posėdyje valdybos pirmininkas kun. dr. Stasys Valiušaitis padarė smulkią darbų apyskaitą. Vajuos metu, renkant aukas laiškais, prie bažnyčių, aukų lapais ir dėžutėmis, viso surinkta \$9,764.20.

Stambiausios aukos gautos iš prel. Jono Balkūno vadovaujamos Viešpaties Atsimainymo parapijos — \$200, Pranas Mačiulis su žmona aukojo \$121, New Jersey Lietuvių Taryba — \$100, New York Joint Board, ACWA per K. Kundrotą — \$100, Lietuvių Siuvėjų Lokšalas 54, per K. Kundrotą — \$75, ir po \$50: Bayonne, N. J., šv. Mykolo parapijos klebonas kun. dr. J. Starkus, M. Jankevičiūtė O. Jankevičiūtė ir dr. V. Paprockas.

Iš pavienių rinkėjų tarpo gausiausiai surinko Stefanija Kusienė iš Rocky Point, L. I., —144, Pranas Mačiulis — \$137, Jonas Avizienis iš Jersey City

S. NARKELIŪNAITĖ

— \$113 ir Katerina Vaitkevičienė — \$100.

Kun. dr. Valiušaitis pabrėžė, jog prie vajuos sėkmingumo prisidėjo visų newyorkiečių tauta. Čia jis ypač išskėlė parapijos klebonų prel. Jono Balkūno, kun. Norberto Pakalnio ir kun. Juozo Aleksūno bendradarbiavimą. Vajuos metu jie ne tik per pamokslus ragino tikinčiuosius aukoti, bet ir prie savų bažnyčių patys pravedė rinkliavas. Vajuos komitetui nuosirdžiai talkininkavo newyorkiečiai inž. V. Dilis ir Albinas S. Trečiokas.

Vajuos metu taigpi buvo darban užkinkytas ir nemažas tinklas spaudos, radijo bendradarbių ir kalbėtojų. Spaudoje rašė prel. Jonas Balkūnas, Juozas Audėnas, J. Grabau-Grabauskas, dr. Bronius Nemickas, dr. Antanas Musteikis ir pats vajuos komiteto valdybos pirmininkas dr. Stasys Valiušaitis.

A. GALDIKO PARODA WATERBURY

Gruodžio 5 d. Waterburio muzėjuje atidaryta dail. A. Galdiko paroda. Atidaryman atsilankė gausiai vietos ir apylinkės visuomenės Parodos komiteto vardu kalbėjo A. Zilnkevičius, apibūdinamas A. Galdiko kūrybą. Muzėjaus direkt. Rawson W. Haddon savo kalboje pareiškė, kad Waterburio muzėjus džiaugiasi, galėdamas surengti tokio aukšto lygio kūrinių parodą, kūrinių, kokį jam čia seniai neteko matyti. Jis palinkėjo, kad visi tie kūriniai pasilikty Waterburyje.

Parodos išvakarėse Waterburio radijo vedėjas Dr. Matthew J. Colney pakvietė M.

Galdikienę pasakyti kalbą per radiją.

Po atidarymo vakare įvyko pas komiteto pirm. A. Kateivą pobūvis, kuriame be komiteto narių atsilankė vietos visuomenės žymiausi atstovai. Pasikalbėta labai jaukioje nuotaikoje apie lietuvių kultūros ir visuomenės reikalus.

Atidarymas buvo aprašytas vietos amerikiečių spaudoje.

A. Galdikas buvo sustojęs meno mėgėjo P. Bernoto Seimioje. Kitą dieną A. ir M. Galdikai viešėjo Dr. M. ir E. Devenių ir J. ir O. Valaičių ūkiuose.

New Haven, Conn.

— Rūbų ir aukų vajuos paremti Europoje vargstantiems mūsų broliams bei seserims buvo pradėtas gruodžio 1 ir baigiasi gruodžio 15. Kaip anksčiau, taip ir dabar mūsų kolonija nuosirdžiai atsiliepė į tą rinkliavą, kurią pravedė padėjo dar ir vietinis Alto skyrius.

— Balso narių vajuos pradamas sausio 1 d. Kiekvienas lietuvis bei lietuvi turėtų jausti pareigą įstoti į šią labdarinę organizaciją. Metinis nario mokestis tik 1 dol. Kas tik bus kalbinamas ir prašomas būti Balso skyriaus nariu, nuosirdžiai prašomas neatsisakyti ir paremti šį kilnų darbą.

— Kalėdinė vaikams pramogėlė ruošinama gruodžio 19 parapijos salėje. Ruošia parapijos tėvų taryba. Kviečiami visi parapijos vaikai ir jų tėvai atsilankyti. Mažuosius Kalėdų senukas apdalins dovanėlėmis. M.

IŠ VISUR

• **MARIJOS METŲ** priedas išsiuntinėjamas visiems Darbininko skaitytojams su šiuo numeriu. Priedas atspausstas gerame popieriuje, 24 puslapiu, penkių spalvų, gausiai iliustruotas ir turi visą eilę įdomių straipsnių.

• **DARBININKO** kalėdinis dvigubas numeris išleidžiamas gruodžio 21, kad dar prieš šventes pasiektų skaitytojus. Straipsniai ir kalėdiniai sveikinimai tam numeriui jau nebeprisiimami.

• **IŠ LIETUVOS** gauta tikrų žinių apie šiuos kunigus: kun. Stasys Česna mirė ir rugsėjo 18 palaidotas Sasnavoje; kun. Juozas Katilius taip pat mirė ir lapkričio 9 palaidotas Daugšiuos; kiek anksčiau yra mirę — kun. Petras Balasevičius ir Geldgaudiškio klebonas kun. Konstantinas Augustaitis; iš ištrėmimo grįžo — kun. Vincas Vizgirda, kun. Antanas Zakaryza, kun. Liubas Zdančius, kun. Jonas Grigaitis; gyvi yra — Griškabūdyje kun. Juozas Vaičiūnis ir kun. Antanas Uogintas, Višakio Rūdoje kun. Vincas Švelnys, Balbieriškyje kun. Juozas Rudaitis, A. Panemunėje prel. Aleksandras Grigaitis.

• **Gen. V. Grigaliūnas** iš Ibaque išvyko į Tunją, Kolumbijoje. Dabartinis jo adresas: Carrera 3 n 4—24, Tunja, Boyaca, Colombia, S. A. Redakcijai prisiųstam laiške prašo perduoti geriausias jo sveikinimus Kalėdų ir Naujųjų Metų progai šio laikraščio skaitytojams, rėmėjams ir jo pažįstamiems.

• **Pr. Zumeris** yra Melbourne, Australijoje, Ateitininkų Sendraugių skyriaus pirmininkas; skyrius šiuo metu turi 50 narių. Jo adresas: 37 Roxburgh St., Ascot Vale, Vic. Melbourne, Australia.

• **Katalikų** suvažiavimas šaukiamas Melbourne gruodžio 27 ir 28; manoma centralizuoti katalikiškąją akciją visoje Australijoje.

• **Stoughtono, Mass.**, lietuvių per Bostono Balso skyrių Vokietijoje esantiems lietuviams pasiuntė 95 svarus rūbų, kuriuos suaukojo.

• **Manchester, N. H. LDS 74** kuopos metinis narių susirinkimas šaukiamas gruodžio 19, sekmadienį, 11 val. ryto lietuvių klubo patalpose. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Priemenama, kad susirinkime bus galima užsimokėti už Darbininką 1955 m. Praneša pirm. A. Kikutis ir sekr. J. A. Vaičiūnas.

W. WRUBLEWSKI, E. Springfield, Mass., gavo Kalėdų "dovana" — 1,300,000 dol. iš elektros įmonės už jo atliktus patobulinimus, kurie buvo patentuoti dar 1927 m.

Jaunimas pasaulį

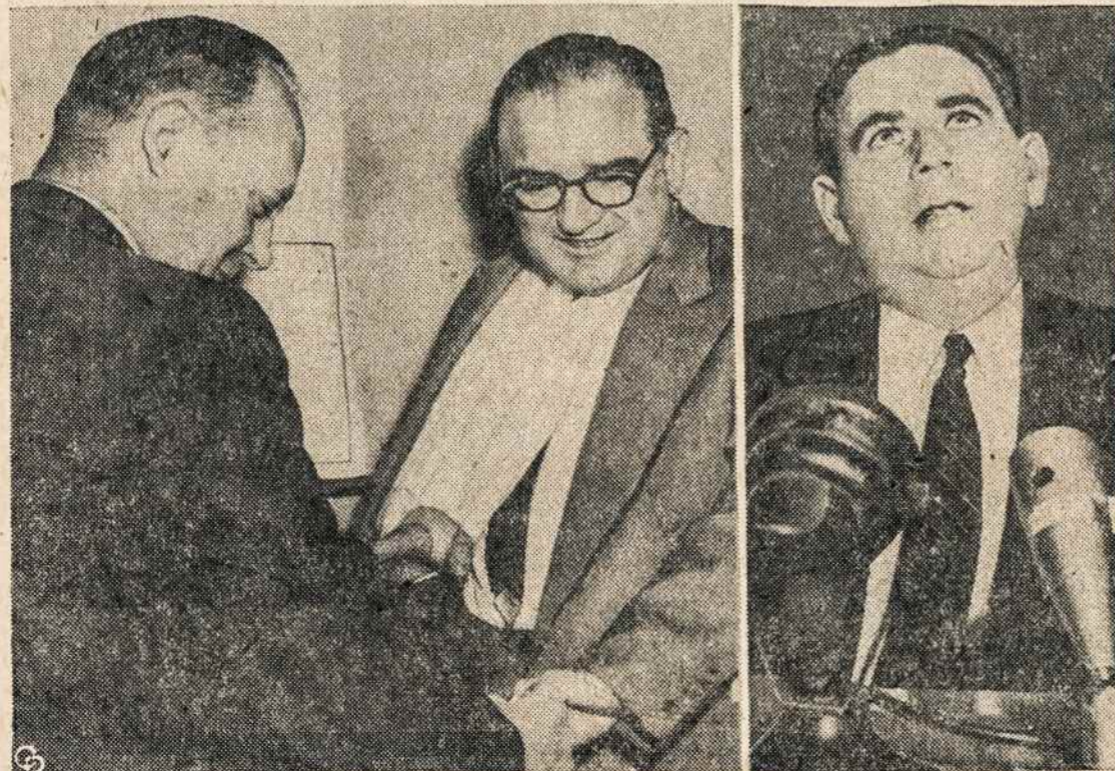
Vadų stovyklą surengė Austrijos kat. studentų sąjunga. 110 studentų per savaitę turėjo atlikti įvairiausių pratimų. Parinkti vadai universitetuose organizuoja katalikiškąjį jaunimą.

Marijos metų proga Austrijos 1300 jaunimo surengė maldingą kelionę į Marijos šventovę Mariazel.

Latvių studentų katalikų "Dzintars" korporacija turi savo narių Europoje, Australijoje ir JAV. Vasarą savo suvažiavimuose nagrinėjo temą — katalikas studentas tarptautiniame bendradarbiavime.

STUD. ATEITININKŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

Gruodžio 29-31 d.d. Chicagoje ir New Yorke Stud. Ateitininkų Sąjunga rengia studijų savaitę. Studijom tema parinkta — ateitininkiškas kelias į krikščioniškąją šeimą. Bendroji tema bus išdėstyta keliomis paskaitomis. New Yorke studijų dienoms su paskaitomis yra pakviesti: kun. J. Petrėnas, Tėv. L. Andriekus, kun. T. Narbutas, Dr. A. Šerkšnys ir Vl. Brazaitienė. Chicagoje: Tėv. J. Borevičius, kun. V. Rimšelis, Dr. J. Pikūnas ir kiti. New Yorke studijos vyks Angelių Karalienės parapijos salėje: 213 So. 4th St. Chicagoje tėvų jėzuitų namuose: 5541 So. Paulina Ave. Vyksta į studijas, iš anksto praneša New Yorke A. Pupiui, 128 Meserole St., Brooklyn 6, N. Y.; Chicagoje A. Liulevičiui, 6540 So. Campbell Ave., Chicago, Ill.

SEN. JOSEPH MCCARTHY su skandama ranka, grįžo į savo darbą. Jį sveikina sen. K. Mundt. "Pašaukiantis senatorius" toliau vadovauja tarybai komunistų, kurie yra įsikverbę į karo įmones. Dėsinėje H. Thomas, FBI seklys, liudija, kad Lehigh Valley, Pa., įmonėje esama apie 230 komunistų.

ARTEJA KALĖDOS — DOVANŲ TEIKIMO ŠVENTĖS

BŪK TIKRAS, kad nerasi geresnės dovanos už DARBININKĄ. Tai dovana, kuri du kartus savaitėje tavo primins tavo draugui.

Užsakyk DARBININKĄ savo draugams ar giminėms, kurie jo dar neskaito; užsakyk kaip kalėdinę dovaną. DARBININKAS šia proga daro didelę nuolaidą:

Kas užsako nuo Kalėdų iki Kalėdų vienam asmeniui, moka \$5.

Kas užsako dviem asmenim, už antrąjį moka \$4.

Kas užsako 3 asmenim, už trečiąjį moka tik \$3

Kviečiame mielus DARBININKO skaitytojus pasinaudoti šiuo dideliu papiginiu.

Siunčiu \$..... ir prašau siuntinėti DARBININKĄ kaip mano kalėdinę dovaną:

1. .... vardas, pavardė ..... adresas

2. ....

3. .... Mano adresas: .....

DETROIT, MICH.

Marijos metus užbaigiant
Gruodžio 3, 4 ir 5 šv. Antano par. bažnyčioje buvo rekolekcijos, kurias vedė kun. Dr. Vyt. Bagdanavičius, MIC. K. Išklausius kondensuotais pamokslais buvo išryškinta žmogaus vertumas ir santykių su Dievu sutvarkymo reikalingumas. Didelis skaičius ėjo prie šv. Sakramentu.

Ateitininkai,
užbaigę rekolekcijas, turėjo nekasdienį susirinkimą. Kalbėjo prof. J. Brazaitis apie 4 miržus, kurie vilčia nūdienos jaunimą. Tai religyvizmas, laisvas tiesos ieškojimas, humanizmas ir tolerancija. Nurodę tų apgaulumą, prelegentas siūlė at-kams tvirtinti savo ištikinimūose ir dažnai ir daug kartų skaityti St. Šalkauskio "Ateitininkų ideologiją."

Apie kataliko inteligento reikalingumą pasauliui kalbėjo kun. Dr. V. Bagdanavičius. Detroitiečiai uoliai dalyvavo diskusijose.
Susirinkimo proga buvo su-

rinkta 38 doleriai Vokietijoje studijuojantiems ateitininkams.

Petrausko ir Vadeikos
krautuvėje (kampas Vernon ir 25 St.) yra įrengta graži lentyna lietuviškai knygai; vadnasi, čia galima gauti ne vien "šaltos košės" ir "sodės". Krautuvė pavadinta "Gaiva" (kai kas klaidingai paskolbė "Galva").

Knygnešio pavėžslas
sekmadieniais pasirodo šv. Antano bažnyčios priangyje; jis primena lietuviškos knygos vertę. Pas knygų platintojus galima užsisaakyti visus katalikiškus žurnalus ir laikraščius. Moksleiviai ateitininkai, kurie knygas pardavinėja, iš gauto pelno pasiuntė Vasario 16 gimnazijos ateitininkams kalėdinę dovanėlę.

Lietuviai studentai
gruodžio 12 buvo surengę V. Krėvės minėjimą. Referatą skaitė A. Aštaškaitis, buvo paskaityta ir V. Krėvės raštų ištraukų.
P. Natas

CLEVELAND, OHIO

Bendruomenė prašo atsiskaityti
Apylinkės seniūnai ir kiti asmenys, turį betkurių piniginių reikalų, prašomi su apylinkės valdyba atsiskaityti iki gruodžio 15 d. Tai galima atlikti kiekvieną penktadienį tarp 6 ir 7 val. vak. adv. J. Smetonos kabinete, kur budi bendruomenės pareigūnas.

Apylinkės valdyba taip pat prašo visų skyrių komisijas ir kt. bendruomenės padalinius iki gruodžio 25 d. pristatyti apyskaitas, kurios bus išspausdintos metiniame apyskaitiniame bendruomenės pranešime.

Metinis apylinkės susirinkimas šaukiamas 1955 m. sausio 23 d. lietuvių salėje.

Bendruomenės kalendoriuje
yra įregistruoti šie parengimai: gruodžio 19 d. 5 val. po pietų šv. Jurgio parapijos salėje kun. A. Sabaliauskas kalbės apie saleziečių tėvų veiklą ir rodys paveikslus; gruodžio 31 d. Tasty Shop salėje (106 ir Euclid gatvių kampas) įvyks Lietuvių Studentų skyriaus rengiamas Naujųjų Metų sutikimas; sausio 2 d. 2 val. po pietų lietuvių salėje lituanistinė mokykla rengia vaikų Kalėdų eglutę; sausio 15 d. lietuvių salėje Alto skyriaus vakaras; sausio 22 d. lietuvių salėje Ateities klubo rengiamas vakaras (statomas M. Venclausko "Gedimino sapnas"); sausio 29 d. Bohemian National skautų tėvų komiteto rengiamas Chicago lietuvių teatro gastrolės (statomi "Naujieji žmonės");

VI. Bazulini ir jo grupėi. Reikia tikėtis, kad ši drama gali atverti laikam akis, nors komunistų "rojumi" jau turbūt maža kas čia akiai tiki. K.

vasario 20 d. Alto skyriaus rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas; balandžio 16 d. lituanistinės mokyklos tėvų komiteto vakaras; gegužės 1 d. lietuvių salėje skautininkų ramovės rengiamas Motinos Diena.
StP.

★
Naujų Metų sutikimas

Štai jau baigiasi 1954-ji metai ir už kelių savaitių pradėsime naujus 1955-čius metus. Kyla ne vienam problema, kur reikės linksmai sutikti Naujuosius Metus, kad vėliau lydėtų malonūs prisiminimai. Tačiau clevelandiečiai gali daug nesirūpinti, nes jų studentai ateina į pagalbą ir rengia puikų balių, kur susirinks visi, kurie tik nori geros nuotaikos ir smagaus senųjų metų užbaigimo. Tasty Shop Restorant patalpose, 10542 Euclid Ave., pasukinę šių metų dieną, 9 val. vakaro rinksis visi su studentais pasiklausti įdomios programos, pravedamos linksmoji Vytauto Raulinaičio; pasivaikinti skaniais valgiais ir skanumynais, paruoštais p. O. Jokūbaitienės; pašokti gražios europietiškos muzikos garsų palydimi, nes gros gera kapela, ir pamatyti ne tik daug pažįstamų, sveitingų studentų ir studentų, bet ir susilaukti visos eilės staigmenų. Nuotaiką kels ir specialiai pagaminti lietuviški taurūs gėrimai bei tradicinis šampanas.

Kvietimus įsigyti bei staliukus (dešimčiai žmonių) rezervuoti galima pas Rimvydą Minkūną, 953 Maud St., telef. EN 1-5029 ir pas Vytautą Kamantą, 1323 Russell Rd., telef. UT 1-4227. Pavienius kvietimus galima gauti Dirvoje ir Spaudos Kioske. Vietų skaičius ribotas ir kvietimai bus platunami tik iki gruodžio 27 d. Prie įėjimo vietinių nebus galima įsigyti kainą 4 dol. Tad clevelandiečių problema išspręsta — visi pas studentus.
Vyt. K.

AR ARTRYTIS
PAGYDOMAS?

Pareikšta gydytojų nuomonė sako ne. Mes pateikiame jums kelis faktus ir skaičius, iš kurių jūs patys pasidarysite išvadą.
Prieš 6 metus Parapack gydymas, vokiečių išradimas, pasiekė New Yorką. Per šį laiką tiksliai žmonių buvo gydomi. Per 90% buvo laikomi chroniškai serga. Kai nežiūrint, 94% visiškai pagijo. Kai mes sakom parįjo, tai neturime galvoj diena, savaitę ar mėnesius; mes suprantame metus.
Įrodyti Parapack gydymo pranašumą, mes nuosirdžiai siūlome the Arthritis ir Rheumatism Foundation arba kita tolygia pripažinta institucija parinkti 5 ligonius, neįsivaikčius jokio pagerėjimo nuo injekcijų bei kitokių vidinių gydymų. Jie bus nemokamai Parapack metodu gydomi. Tai daroma įrodyti, kad Parapack yra sekmingas, kur kiti būdai negelbėti. Nemo-kamai smulkesniom informacijom rašyk Parapack Institute, St. Albans 13, N.Y. arba skambink LAurelton 7-0234.

OLANDIJOJE "Kalėdų senis" vaizduojamas kaip šv. Nikolajus, jojas ant dramblio. Tasai šventasis vyskupas pasižymėjo didele artimo meile.

Akron, Ohio

Vietinė šv. Petro parapija buvo lietuvių įkurta prieš 35 metus. Kadangi lietuviams nesisekė savo parapiją išlaikyti, tai Clevelando vyskupas 1929 m. šią lietuvių parapiją pavertė bendrąja "amerikoniška" parapija. Šiuo laiku lietuviai šioje parapijoje sudaro labai mažą procentą. Tiesa, jų čia yra žymiai daugiau, bet dauguma jokioms parapijoms nepriklauso.

Yra Akrono keletas lietuvių organizacijų, kurios savo susirinkimus iš seno papročio šaukia senosios šv. Petro bažnyčios salėje. Bet šių organizacijų nariai kasmet mažėja, nes senieji lietuviai traukiasi į kapus, o jaunieji priklauso kitokioms organizacijoms.

Iškilmingai pašventino
bažnyčią

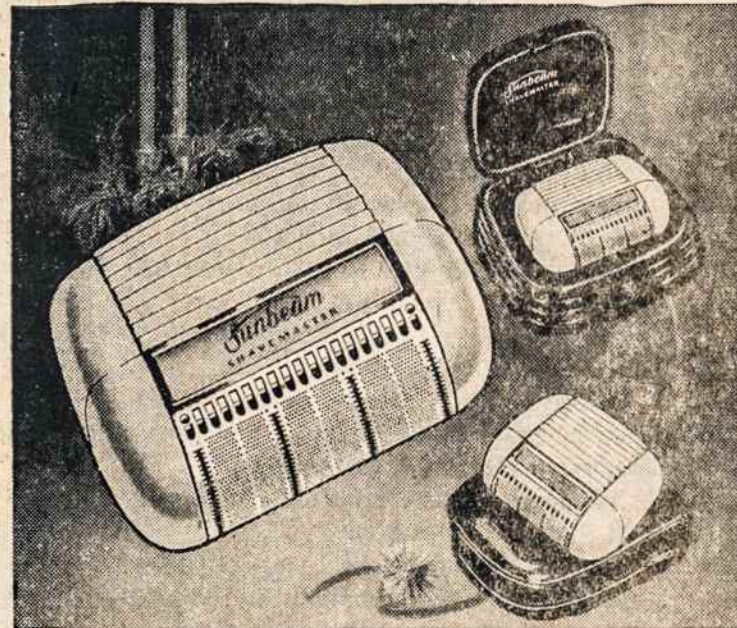
Lietuvių statytoji šv. Petro parapijos bažnytelė buvo paversta gimnastikos sale, o parapija pasistatė sau žymiai didesnę modernią mūro bažnyčią, kurios šventinimą atliko Clevelando arkivyskupas E. F. Hoban lapkričio 13. Iš Clevelando į iškilmes buvo atvažiuavę keli lietuviai kunigai: J. Angelaitis, B. Bartis ir B. Ivanauskas, buvę šios parapijos vikarai. Iš viso pašventinime dalyvavo apie 40 kunigų ir apie 30 seselių vėnuolių. Vyskupas džiaugėsi, kad parapija išskurdavo ir padarė didelę pažangą. Dabar parapija turi puikią bažnyčią, mokyklą, kleboniją ir seserų namą.

"Žiurkių kamera" Akrono

Gruodžio mėn. 5 d. Lietuviai Akrono turėjo progos pamatyti ir pasidžiaugti iš Clevelando Clevelando atvykusios p. VI. Brazulio trupės puikia vaidyba. Buvo pakartota J. Grin'aus drama "Žiurkių kamera". Dramos pakartojimo reikalais daugiausia pasirūpino Gaškienė, vietinė veikėja su savo artimaisiais pagelbininkais. Akrono lietuviai yra tikrai dėkingi

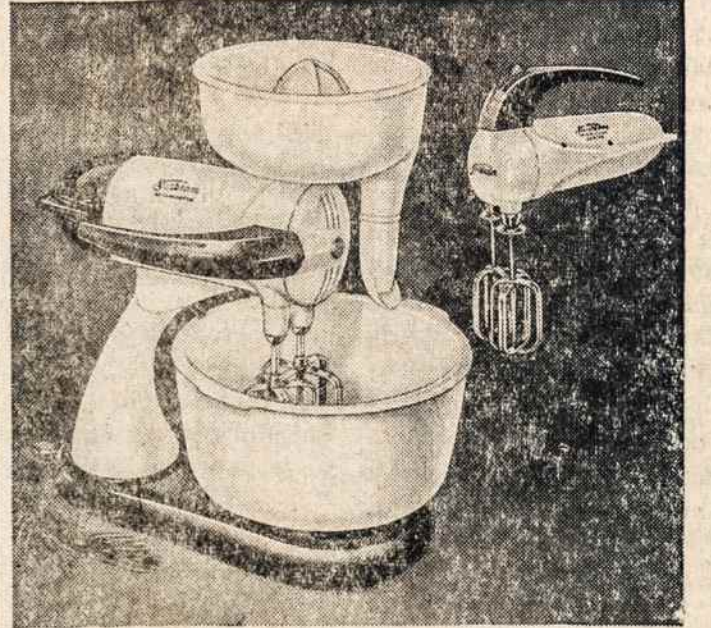

BONNIE CZASKA, 10 metų mergaitė, Chicago, Ill., namams užsidegus, per stogą pabėgo pati ir išgelbėjo savo mažą broliuką.

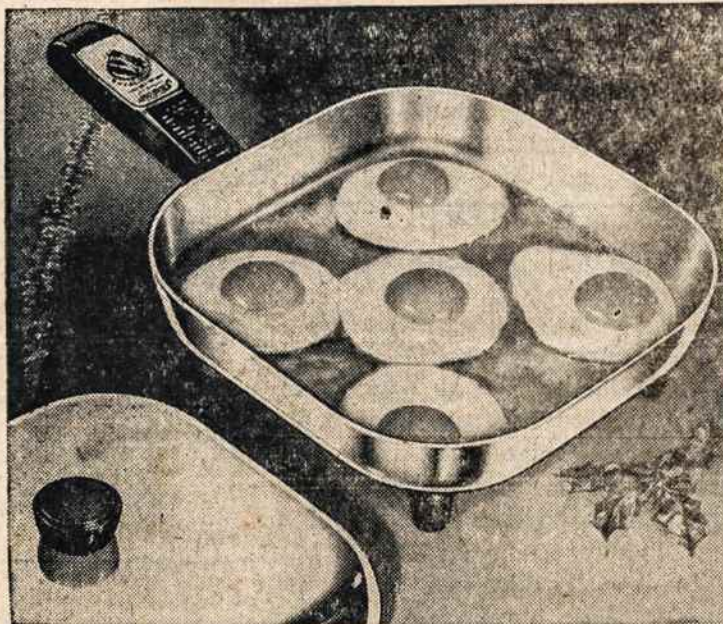
Sunbeam SHAVEMASTER

Tiktai SUNBEAM SHAVEMASTER turi didelę SLIDZIA, paprastą galvėlę, todėl lygiau ir greičiau skutu, negu kita kuri priemonė, sausa ir su vandeniu skutantis. Pagrindiniai skiriasi nuo visų kitų elektrinių skutuvų. 5 METŲ TAIŠYMU GARANTUOJA Shavemaster TIKRAM motorui su visu įrengimu. Pasirinktinai — puiki plastikinė arba odinė su zipperiu dėžutė.

Sunbeam MIXMASTER & MIXMASTER JUNIOR

Amerikos populiariausias plaktuvas. Sunbeam gamina tik tuos plaktuvus, kurie yra geriausi, patvirtinti didumo plaktuvais pralenkia VISUS kitus elektrinius savo sutaupymo laiko. Jis sutaupo rankų darbą, viską suplaka skoningai. Yra ir mažesnis — Junior-size, jei pageidaujate. Sunbeam Mixmaster Junior yra pats geriausias iš visų to dydžio.

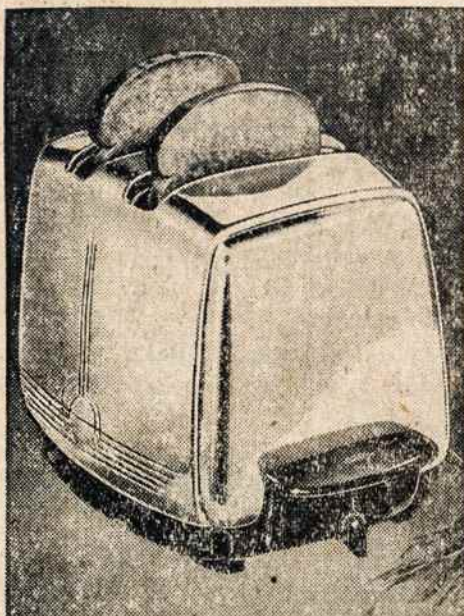
Sunbeam FRYPAN

Tai šių metų sensacija! Viska padaro skoningai, nes turite po ranka kontrolinį prietaisą karščiui, reikalingam kiaušiniams, mėsai, blynams, bulvėms ir kitiems kepsnimams. Turi apsaugą nuo vandens, kas jums padeda su visu keptuvu nuplauti produktus. Tiksliai temperatūra bet kuriam maistui išrašyta rankenoje (Fry-Guide). Nustatote, kokios reikia, ir neturite daugiau rūpesčių.

Sunbeam COFFEEMASTER & PERCOLATOR

SUNBEAM COFFEEMASTER yra geriausia priemonė iš visų gaminti tobulai kavai, nes jo patentuota tuštama STIPRIAI VEIKIA vandeni ir kavą. Tas veikimas prie tam tikro karščio ir tam tikram periode duoda jums AUTOMATISKAI tobulą kavos kvapą. Tiems, kurie nori automatinio perkolatoriaus, SUNBEAM yra geriausias ir gražiausias pagamintas.

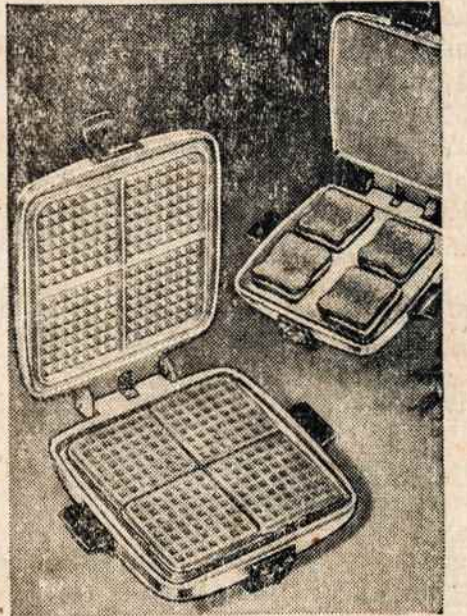
Sunbeam TOASTER

Automatinis iki nepatikimumo! Turi specialų RADIANT CONTROL, kuris "pats prisitaiko" automatiškai kiekvienai duonos rūšiai, šviežiai ar šaldytai, rugių ar kviečių, rupiai ar smulkiai. Pilnai automatiškas duonos rieki nustumka be motoro ir iškyla be spyruoklių. Nereikia nieko grūsti ar traukti. Jis Amerikai parodė, ka gali duoti visiškai automatiškas gruzdintu-avs.

Sunbeam COOKER & DEEP FRYER

Moteru pagėdaujamas visur, nes jis daug ką atlieka žymiai geriau. Geriau kepa viskiukus, bulves, donatus. Jis gali būti vartojamas šutinimui, šildymui, kaitinimui, mėsos smulkinimui, daržovių paruošimui, šaldymui ir k. COOK-GUIDE parodo jums temperatūrą, reikalingą kepimui ir norimam apgrūzdėjimui.

Sunbeam WAFFLE BAKER & GRILL

Tiktai Waffle Baker and Grill gerai paruošia vaflius ir sandvičius, kepa bekoną, kiaušinius, blynus ir k. Mat, jis turi specialų RADIANT CONTROL. Taip pat jis turi prietaisą, kuriuo lengva Waffle Baker parkeisti į Grill. Turi žavią formą, chromu padengta. Jis išsiskiria iš visų tos rūšies virtuvės reikmenų.

See your Sunbeam Dealer

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Lietuviai įveikė Hartfordo Universitetą. Tarpklubinėse Bostono rungtynėse, Lietuvos komanda pasiekė gana nelauktą bet pelnyto laimėjimo prieš kerlerių metų Bostono meistrę — Harvardo Universitetą. Pasekmė 3:1 ir 1 nebaigta.

Harvardas šiose p-bėse ėjo su 3 laimėjimais, o lietuviai su 3 pralaimėjimais. Harvardas mušė Brandeis universitetą 5:0, o pastarieji mūsų šiek tiek, todėl sunku buvo tikėtis, kad mūsų vyrų komanda atsilaikytų prieš Harvardą, bet vis dėlto lietuviams pavyko tai, ko kiti Bostono klubai nepajėgė padaryti.

Pasekmės: K. Merkis — M. Wiener (Expert klasės žaidėjas, 2-ras Mass. p-bėse), nutrauktas su nekuria Merkio persvara. Petras Kontautas 1—R. Goold 9, Jonas Starinckas 1—F. Duehay 0, Andrius Keturakis—W. Deer 0, Rimas Karosas 0 — Calhaver 1.

New Yorko lietuviai prieš latvius. Gruodžio 18 vakare, LAK patalpose, Brooklyne lietuviai turės draugiškas rungtynes su latviais (6 lentų). Mūsų komandoje lošia: Repečka, Paškevičius, Staknys, Šukys, Galminas ir Vilpišauskas. Atsargoje Trojanas ir Malnauskas. Latviai savo sudėty turės pasižymėjusį Amerikoje jaunuolį E. Mednį (2-ras N. Y. State p-bėse), Purmalį, Pamiljens, Zirnį ir kt. Apie latvius galime pasakyti, kad jie gerai treniruoti, įgūdė, jie nuolat dalyvauja jv. Amerikos turnyruose. Latviai spėciai, daugumoj, prie Brooklyno šachmatų klubo. "Šacha Pasuale", pav. išsreikiška, kad Brooklyno Chess Club pergyvena latvių "invaziją". Purmalis klubo vice-p-kas, Zirnys — turnyrų tvarkytojas, Znotinš — komiteto narys.

A. Nasvytis 3-jų valstybių p-bėse. Orto, Pensylvanijos ir (nukelta į 8 psl.)

Dec. 15th

S-D day

"Do Unto Others..."

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Virginia 7-1896

PRIEŠKALĒDINIS IŠPARDAVIMAS

14 karatų auksinis KRYŽELIS IR GRANDINĖLĒ su TIKRU DEIMANTU \$5.95

DYKAI! Su kiekvienu pirkinium, plus minėta, dar gausi gražų Taikos Karalienės sagtį

De Natale Brothers

Taikos Karalienės garsųjų deimantinių karūnų votyvinū šventovių dirbėjai.

ONE MAIDEN LANE
prie Broadway
NEW YORK CITY REctor 2-2966

KULTŪRINGAS ŽMOGUS DUODA KULTŪRINGĄ DOVANĄ

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE GAUNAMOS ŠIOS KNYGOS:		V. Andriukaitis; Audra žemaičiuose, 218 p. 2.20	
RELIGIJA IR FILOSOFIJA		P. Andriušis. Anoj pusėj ežero, 101 p. 1.50	
A. Maceina. Saulės giesmė, 454 p. \$5.00		A. Vaičiulaitis. Valentina, 142 p. 2.00	
A. Maceina. Didysis inkvizitorius, 222 p. 2.00		D. Pilla. Siela už sielą, 304 p. 2.00	
J. Končius. Džiaukis gyvenimu, 72 p. 0.70		P. Tarulis. Žirgeliai padėsesiais, 99 p. 1.50	
Nell Vian. Šv. Antanas Paduvietis, 145p. 1.00		J. Grušas. Pabučavimas, 155 p. 1.50	
Dr. J. Prunskis. Prie vilietis kryžiaus, 139 p. 1.50		St. Būdavas. Varpai skamba, 180 p. 1.50	
Šventųjų gyvenimai, 936 p. 2.00		V. Pietaris. Algimantas, 267 p. 2.00	
G. de Fonesca. Marija kalba pasauliui, 264 p. 0.50		POEZIJA	
Prel. Pr. Juras. Pranašystės apie pasaulio galą, 111 p. 1.00		F. Kirša. Šventieji akmenys, 112 p. 1.50	
M. Pečkauskaitė. Mergaitės kelias, 99 p. 0.75		J. Aistis. Sesuo butis, 45 p. 1.00	
Kun. J. Vaitkevičius. Gyvoji dvasia, 464 p. 5.00		J. Aistis. Be tėvynės brangios, 60 p. 0.50	
Maldos apaštalavimas, 176 p. 0.15		A. Tyruolis. Kelionė, 126 p. 1.25	
Tomas Kempietis. Kristaus sekimas, 424 p. 2.00		A. Tyruolis. Laukų liepsnos, 44 p. 1.00	
Štai žmogus (Gavėnios knygotė), 186 p. 1.00		J. Kėkštas. Etapai (įrišta), 141 p. 3.00	
Dr. J. Girnius. Laisvė ir būtis, 151 p. 2.00		Vai lėkite dainos! (200 dainų), 220 p. 1.00	
Naujasis Testamentas (įrištas) 2.00		DRAMA	
LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA		B. Sruoga. Kazimieras Sapięga, 250 p. 2.50	
V. Augustinas. Lietuvos vaizdų albumas 5.00		L. J. Voicekaskas. Gims tautos genijus, 80 p. 1.50	
Lietuvos archyvas, 436 p. 1.50		J. Grinius. Žiurkių kamera, 120 p. 1.50	
Telšių kankiniai, 100 p. 0.25		MUZIKA	
J. Grišmanauskas. Tolimieji kvadrantai, 200 p. 2.00		J. Kačinskis. Missa in honorem Imm. Cordis 1.50	
Vac. Biržiška. Vysk. Valančiaus biografijos bruožai. 100 p. 1.00		C. Sasnauskas. Lietuviška muzika, 133p. 3.50	
V. Gidžiūnas. O.F.M. Legendariškiteji O.F.M. kankiniai, 45 p. 0.50		VAIKŲ LITERATŪRA	
J. Karys. Nepriklausomos Lietuvos pinigai, 255 p. 5.00		K. Čukovskis. Daktaras Aiskauda ir jo žvėrys, 93 p. 1.00	
J. Žilevičius. Česlavas Sasnauskas, 127 p. 2.00		Haufas. Pasakos, 93 p. 1.25	
BELETRISTIKA		MALDAKNYGĖS	
J. Kmitas. Vytis ir erelis, 576 p. 1.00		Kun. St. Yla. Mažųjų maldos (Vardan Dievo) 1.25	
E. Williams. Mėdinis arklys, 192 p. 2.00		Kun. St. Yla. Sveika Marija, 357 p. 2.50	
J. Gaillus. Susitildimas, 155 p. 1.50		Kan. F. Bartkus. Būk man malonus, 413 p. 2.00	
Guareschi. Don Kamiliaus pasaulis, 324. 3.50		Prel. Pr. Juras. Ramybės šaltinis, 544 p. 3.00	
		IVAIRIOS	
		Lietuvių kalbos vadovas, 606 p. 4.50	
		Amerikos lietuvių vardynas, 279 p. 5.00 (neirištas) 7.00 (įrištas)	

CALL LO 3-7291 TO PLACE, CANCEL OR CHANGE YOUR AD

REAL ESTATE

Splendid Business Opportunity and Home can be bought with a small amount of cash as a down payment — close to Catholic schools and churches — also Public Schools and near all transportation—very nice neighborhood. Principals only. For information Phone TR 5-9244—10 AM to 6 P.M. Week days—and SH 8-7889 on Sunday.

FLORAL PARK. Plytinis daug kamb. namas: valgomasis, saulės porčius, židyns, knygom spintos, mod. virtuvė, halės, powder kamb., 3 mieg. kamb., vonia, skalbykla, dirbtuvė, fin. žaidimo kamb., ven. užuolaidos. Rusco kombinuoti sėtiniai ir nuo audrų langai: 1 sujungtas ir 1 atskiras garažas užpakaly; užpakalinis kiemelis aptvertas, sutvarkytas, puiki aplinka, geras susisiekimas, mokyklos, bažnyčios, apsipirkimo centre. Biznio perkėlimas verčia parduoti. Susitarti Tel. FL 4-8838.

DOUGLSTON. Erdvus 4 mieg. namas, 110x16, mamūtinis gyv. kamb., valg. kamb., master mieg. 2 vonios, saulėtas balkonas, powder kmb., 2 ugnies židiniai, tarnaitės kamb., pečius, sauldytuvas, skalbykla, džiovyklė ir daug k. Netoli kat. mokyklos, bažnyčios. Greit parduodama. \$25,000. BA 5-4983

HASTINGS. Naujai dekoruotas plytinis koloninis, 23' gyv. kamb., židyns, pilnas valgomasis, keraminė tile, virtuvė, prausykla, vonia, 3 miegamieji. Namas uždaroj gatvėj, 3 bloki lig mokyklos, 37 min. lig Grand Central. Praso \$21,000. HASTINGS 5-1040

FLATBUSH (E. 34 Street, between Quentin and R), one family detached brick 30x100 — 3 bedrooms — 2 full baths — all latest modern improvements. Finished basement with bar. Accessible to Catholic School and Churches. \$24,000. DE 9-2299

PARK SLOPE AREA— antroj pusėj parko, vienos šeimos rudo akmens namas, 14 kamb., aliejum šildomas. Tinka profesionalam ir biznieriui. Reikalinga matyti, kad būtų įvertintas. Arti kat. mokykl. ir bažn. Kreiptis betarpiu. Savininkas ST 9-9458.

BAY RIDGE—padalintas plytinis, 6 kambar., yra portus, užbaigtas rūsys, garažas, aliejum, šildomas, audrų langai. Arti kat. mokyklos ir bažnyčios. Nuosavybė A-1 rūšies sąlygose. TE 7-3385 po 5 P.M. tikėtai.

BABYLON—anglų stiliaus namas, 320 E. Merrick Rd., 10 kamb., 4 vonios, 3 auto garažas, 130x250, neseniai padarytas priestatas į Great South Bay, tinka biznieriui, ypač laidojimo įstaigai arba restoranui. Tuoj pat galima užimti. Arti kat. mokyklos ir bažnyčios. Susitarti MOhawk 9-9463.

SHORE ROAD AREA—1 šeimos plytinis visai padalintas, 7 kambariai plus 2 įrengti pastogėj, garažas. Tuoj galima kraustyti, grynai rezid. apylinkė, 1 blokas nuo Shore Road. Tik susitarus. — SH 5-6208.

DEVYNIU KAMBARIŲ NAMAS — stuoco. 6 miegam., 2 vonios, purkšas, naujai dažytas, aliejum šildomas, 2 auto garažas. Arti kat. mokyklos ir bažnyčios. Penkios minutės ligi Parkway. \$15700. ESsex 4-5629.

HARMON-RANCH stiliaus namai. 7 kamb., 3 miegam., vonios, žemės akaras, dvigubi garažai. Arti kat. mokyklos ir bažnyčios. — \$23500. CRoton 1-4357

GERIAUSIOS

rašomosios mašinėlės yra Royal. Plačiausia ir geriausia. F. M. firma Pasauli! Dienos produkcija apie 3000 mašinėlių su visada pritaikytas naujais išradimais. Raidynas patogiai išdėstytas, net 88 ženklais, ir tinka rašyti visomis kalbomis iš kart. Geriausia dovana artimiesiems, nes tai rašys visą gyvenimą. Vien lietuviškai — angliškai raidynų virš 300 kelioniniu mašinėlių išsiuntinėti užsakantiems. Praneš savo adresu, dykai gausite smulkiąsias informacijas ir prospektus per:

J. L. GIEDRAITIS, 1632 Broad St., Hartford 6, Conn.

BUSS. OPPORTUNITY

BILIARDO PARLOR parduodamas su nuostoliais. 13 stalų, kampinis namas. Vieta išnuomota. Sauk Ray EN 9-8488, arba Joe TA 3-1629.

N. J. PRIEMIESTY maisto ir skanėstų parduotuvė. Biznis eina gerai. Parduodama su nuostoliais. 3 kambarių butas galimas gauti. Linden, N. J. 3-9048

MAISTO IR SKANESIŲ parduotuvė Leidimas alui — saldyti gaminiai. Paskola galima. Savaitinės įeigos \$500, nuoma \$50. Aukojojantis parduodama už \$3000. Gera aplinka. SO 8-8049

TAXI VERSLAS, 3 automobiliai, R.R. važta, Nassau County, gerai įrengtas, nepaprasta progą. LY 9-9703

PARDUODAMA GAS STATION geroje vietoje, 35000 galionai mėnesiui. Teiraukis JIM GE 8-8987

PARDUODAMA gerai įrengta CAK Washing Equipment Co. Veikia keturiuose šteituose. Galima uždirbti per metus daugiau kaip \$12,000. BE 5-9717

SPRAY PLANT skubiai parduodama su nuostoliais sau, pilnai įrengta. Teirautis: OR 4-5955

UŽKANDINĖ — fabriko rajone — 5 su puse dienos darbo — atdara nuo 5 A.M. iki 6 P.M. ERHIAS DINER 5420 Grand Ave., Maspeth, L.I., N.Y.

VALGYKLA—gera progą, puikiai eina, pigi nuoma, gerai įrengta. \$1000-1100 savaitinės įeigos. Prieinama kaina. PR 8-9837.

BENZINO STOTIS — 11000 gal. Taisyymo įrenginiai, dalinis parkinimas. \$3500 grynais pinigais, kiti ratoms. CH 2-9335 tarp 7-8 P.M.

LIEJYKLA, parduodama, puiki progą liejantiems formos. Savininkas pasitraukia. VIKING BRASS FOUNDRY, 186-24 Stree, Brooklyn, N. Y. SO 8-7927

SKALBYKLA parduodama su nuostoliais. Derėsimės tik su rimtais pirkėjais. Geros pajamos. Pradžiai įnešti \$4000, paskola ligi \$3500. Reta progą tinkamam žmogui. SO 8-3536.

RESTORANAS - BARAS (turi savo zoną) Westchestery, įsteigtas prieš 10 metų. Metinė apyvarta \$50,000. Apilink dirbtuvės ir gyvena šeimos. Pilnai atnaujinta, didelis valgomasis kambarys, įrengta virtuvė, ligai išnuomota. \$25,000. YO 9-9263

KEPYKLA parduodama. Gerai įrengta, pajamos \$1300, įsteigta prieš 27 metus, arti projektiniai namai, bažnyčios, požeminis, mokyklos, kino teatras. TA 3-0032 tarp 7-10 P.M.

BARAS-RESTORANAS rytinėj daly. Savaitinė apyvarta \$750—800, nuoma \$200; 5 metam duodama už \$8000. ST 4-0309 tarp 6 ir 10 P.M.

KAIP BŪTI LAIMINGAM Saugokite savo širdį nuo neapykantos, protą—nuo rūpesčių. Paprastai gyvenk, nedaug tikėkis, daug duok, dažnai dainuok, visada meliskis. Pripildyk savo gyvenimą meilės, šleiskis giedruma, užmiršk save, galvok apie kitus. Daryk kaip norėtum, kad tau darytu. Visa tai sudaro aukštinio pasitenkinimo grandį.

Klauskite LIETUVOS ATSIMINIMŲ radijo valandą:

Šeštadieniais 4:30-5:30 val.p.p. Stotis WEVD 1330 kil. 97.9 MEG. (FM) Direktoriaus JOKUBAUS J. S. T. U. K. A. S. 1264 WHITE STR. HILLSIDE, N.J. WAverly 6-3325

BUSS. OPPORTUNITY

PARDUODAMAS baras ir grill su nuostoliais. Aukštos galimybės. Priimamas kiekvieno protingas pasiūlymas. Skambink vakarais. Mo Vernon 8-8205, vakarais.

GROZIO SALONAS — uždarytas, gera progą, didelis, aukštos klasės salonas. Savaitinės pajamos siekdavo \$1800. Su nuostoliais parduodama pigiau kaip už \$5000. GR 2-0794.

BARAS, Grill ir Kabaretas Bronx. Geras biznis, pigi nuoma, ilgam išnuomota. Viskas prieinama kaina. CY 2-1820

RESTORANAS — atidaras 5 dienas, savaitinės pajamos per \$12000. Grynais įmokėti \$6000, kiti išimokėtinai. Tel. TR 4-1945 tarp 7-9 P. M.

SAUSO VALYMO įmonė ir pastatas Nassau County. Auganti vertybė 1953 m. siekė \$37000. Prašoma tik \$18000. Kreiptis betarpiu. FR 8-9080 dienom, IV 1-6237 vakarais.

BENZINO stotis ir auto plovimas. Kasdien pumpuojama apie 1000 galionų, 24 val. atvira. Turinčiam praktikos puiki progą. Mechanikas gali tapti dalininku įnešęs nedidelį įnašą. SA 2-2441, LE 4-9404.

Dvigubai stipresnis ir tik keliais centais brangesnis **IMPORTUOTAS ALUS** iš Norvegijos, Danijos, Švedijos, Islandijos dar šiandien. Dėžė 24/12 oz. bonkų \$5.75. FENNIMORE BEER DISTRIBUTORS 4617-7th Ave. B'klyn 20, N. Y. GE 6-9124

WALKING DOLL — 24" \$3.99. All Xmas Toys—10% to 70% Off. Come in and ask for "Sal"—You'll be glad you did. SA L'S Brooklyn, N. Y. EV 1-6303

THIS XMAS GIVE Yuor Floor a Happy New Year **TOWERS LINOLEUM** Floor coverings of Quality. "If it's floored by Towers it's a sure knockout." We carry one of the largest stocks of inlaid in Brooklyn. 5215 Church Ave. Brooklyn, N. Y. HY 8-6227

Ar skaitai kultūros žurnalą "AIDUS"?

SCHOLES BAKING, Inc. V. Lukas — Vedėjas 532 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 4-8802 Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragėlius pagal visu skonį. Tortai, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštynimams ir kitokioms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai. Išvežiojame į krautus ir privačius namus.

DISPLAY

NUOSTABIŲ PAPUOSALAI IR NUOSTABIŲ APYRANKĖS Nepaprasti aukštiniai dalykai, senoviniai ir brangumėnu. Kainos žemiau detalės kainos, plus 30% diskonto Kalėdoms. Rašyk prašydamos nemokamo kainoraščio. CHARAL JEWELERS 225 W. 34 St. NYC. 20 aukštas BR 9-4926

NEŠIVESKITE kol nepasitarėte su mumis apie pirktinus baldus. Mes galime jums daug pinigų sutaupyti iš visu standartinių baldų, kilimų bei draperijų. Pareikalavus pribus atstovas. JACK GRAYMAN, 122 West 26th Street, New York, N. Y. WA 9-1514, po 7 P.M. skambink DI 9-1269

AR JUS ATRODOT KAIP REIKIANT?

Mokyklos, Kolegijos, Bažnyčios, Draugijos, kaip su jūsų uniformom ir apranga? The OLYMPIC CONDITIONERS išvalys, sutvarkys ir pataisys jūsų komandų uniformas ir apranga. Mes turime daug klientų, kurie patenkinti mūsų prityrusių darbu. Ar jūs neprisidėsit? Pašauk —

DOMINIC STIMOLA, Rep. KI 8-4342 arba rašyk OLYMPIC CONDITIONERS, 2805 Webb Avenue, New York 68, N. Y.

Skaitykite ir platinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį"!

DOVANOS JARDAIS

Jums geriausia progą saviems reikalingam ir kalėdinėm dovanom išgyti urmo kaina geriausių vilnonių medžiagų — importuoti audiniai švarkams, marškiniams ar paltais. Kaina nuo \$4.00 už jardą 58" pločio. Skambink ar rašyk: BIDDLE WOOLEN CO., INC. 36 West 46 Street New York 36, N. Y. JU 2-0490

RAMUNĖS

Mūsų ramunių žiedai yra Hungarijos, švieži ir medum kvepia; moterys, kurios geria ramunių arbatą, būna gražios ir nepiktos; galite pabūti dieną

kitą ir nevalge, bet pirkite ramunių ir pradėkite atgauti gesnę sveikatą. Kai prisiysi mums \$2.50, tai mes pasiūsiame jums sva ramunių ir gerą knygą "Sveikata ligoniam" — gydymas visokių ligų šaknimis, žievėmis, žiedais, sėklom ir lapais.

ALEXANDER'S CO. 414 BROADWAY South Boston 27, Mass.

Užsakyk savo vaikams "EGLUTĘ"!

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
 ————— APJUNGĖS —————
 AMERIKA, LYS ORGANŲ DARBININKŲ IR LIETUVŲ ŽINIAS
 680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Aušros Sūnūs Brooklyno scenoje

Brooklyno vaidinotų trupė, sutelkta dramos aktorius Vitalio Žukausko, gruodžio 5 d. Apiešimo par. salėje pastatė S. Čiurlionienės "Aušros sūnūs."

Vaidinimas buvo sujungtas su spaudos sukaktimi. Pradžioje mokyto A. Dimas, New Yorko Liet. Kultūros Tarybos pirmininkas, tarė žodį pakviesdamas atsistojimu pagerbti žuvusius ar nukentėjusius dėl spaudos laisvės, taip pat skatindamas remti lietuvišką spaudą.

Veikalas visiems gerai pažįstamas, tikriausia ne kartą matytas, bet vėsada mieliai žiūrimas, nes jis lietuviškas. Taip atleidi ir autorės naivumą, peršoki per silpnas išstętas vietas. Veikalą vaidintojai perdavė įtikinančiai. O tuos vaidintojus sudaro vieni anksčiau dirbę su Vitaliu Žukausku, kiti tik dabar įsijungę. Trys jų: Tadas Alinskas (Rusteika), Juozas Lapurka (Jurgis), Liucija Kašubaitė (Rožė), Agna Kundrotaitė (Barbora) — New Yorko Liet. Dramos Studijos auklėtiniai. Be jų dar vaidino: Viktorija Dėdinienė (Rustekienė), Vytautas Kidolis (Stinkis), Zigmantas Zubrys (Šat-

NEWARK, N. J.

Gruodžio 5 d. įvyko JAV LB Newarko apylinkės narių susirinkimas, kuriame buvo svarstomi tolimesnio veikimo klausimai ir susipažįstama su Loko bendraraščiais. Susirinkimo pagedavimu, valdyba pasiryžo artimesnėje ateityje surengti spaudos atgavimo paminėjimą ir teatro vakarą. Bendruomenės valdomiesiems organams rinkti komisijon susirinkimas išrinko Mačiulaitį, Skirmantienę, Jatulienę, Dilienę ir Skirmantą.

Susirinkimą atidarė ir artėjančių Bendruomenės rinkimų reikalais paaiškinimus davė apylinkės pirm. p. W. Dilis.

—mk.

kus), Eduardas Juzumas (Štolcas) ir pats veikalas režisoriaus Vitalio Žukausko (Petrovas).

Vaidintojai turi jau sceninę patirtį, tai ir jų sukurti vaidmenys išėjo visai įtikiną. Vitalis Žukauskas, mokėjęs vaidintojus surikiuoti į ansamblį, ypač puikiai parinko jiems atitinkamus vaidmenis, tad ir vaidinimas, pastatytas mėgėjų jėgomis, vertintinas teigiamai.

Spektaklio proga išleista įdomi programa su Gražvydo Botyriaus pėštais vaidintojų sąžais.

A. D.

Mirė Juozapas Povilaitis,

75 metų, gyvenęs 7034 57 Drive, Maspeth, L. I.; pašarvotas M. Bieliausko laidotuvių namuose, 660 Grand St. Brooklyn. Laidojamas šv. Jono kapinėse trečiądienį, gruodžio 15, po 10 val. ryto pamaldų Angelių Karalienės bažnyčioje. Nulūde liko sūnūs Juozapas ir Algirdas, dukterys Florence ir Beatrice ir 4 anūkai.

KRYŽIUOCIAI

H. Sienkivičiaus garsų istorini romane savo puslapiuose spausdina KARYS — 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. — pradėdamas 1955 m. sausio numeriu.

Siūnėnu prenumeratą \$5.00 už 1955 m., prašau siųsti man KARI.

Vardas, pavardė .....
 Adresas .....

BOSTONO ŽINIOS

Marijos metai

Šv. Petro par. bažnyčioje užbaigti specialiomis pamaldomis gruodžio 5, 6 ir 7. Dvi dienas pamaldas laikė ir pamokslus sakė svečias kun. Dr. V. Cukuras (iš Colchester, Conn.). Visų lietuvių ir net lietuvių dėmesį patraukė naktinė švenč. Sakramento adoracija iš gruodžio 7 į gruodžio 8. Visą parą prie išstatyto švenč. Sakramento budėjo lietuvių katalikiškos draugijos ir organizacijos, kurios meldėsi už pasaulio taiką ir Lietuvos laisvę. Pamaldos buvo užbaigtos gruodžio 8 vakarinėmis mšiomis, kurias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. J. Zuromskis. Visų pamaldų metu buvo klausomos išpažintys; apie 1500 žmonių priėmė šv. Komuniją.

Marcelė Treigūtė

Šv. Petro bažnyčiai įteikė auką — visų metų amžinosios lėmos išlaidoms padengti. Aukotoja savo auką skiria savo tėvy, Rožės ir Gabrieliiaus, atminimui.

ELIZABETH, N. J.

J. S. Reedy vėl perrinktas lietuvių Laisvės salės pirminku. Vicepirm. liko W. Senkus, finansų sekr. Alf. Vaičiulevičius, izd. W. J. Drešeris, o sekr. išrinktas J. Oškutis.

Marijos metai buvo užbaigti iškilmingu tridieniu, į kurį susirinkdavo daug žmonių. Ypač tikintieji daug meldėsi už šv. Tėvo sveikatą.

Parapijos mokyklai išlaikyti antradienių vakarais 8 val. par. salėje PTA ir šv. Vardo draugija rengia bingo žaidimus.

Šv. Pranciškaus tretininkai gruodžio 5 suruošė parapijos nauda vakarienę. Kalbas pasakė kleb. kun. M. Kemėžis, kun. J. Pragulbickas, pirm. Milukienė ir Liutvinienė. J. Bagočius vadovavo vakarui, J. Zilevičius skambino pianu, o pradžios mokyklos mokiniai atliko vaidinimą bei išpildė kelias daineles.

Spaudos atgavimo sukaktis Elizabeth buvo paminėta gruodžio 12 d.

W. S.

BALTIC FLORISTS GELIŲ IR DOVANŲ CENTRAS

502 E. Broadway, kampas G St., So. Bostone

Iš LIETUVIŠKŲ Dovanų:

Gintaro, Medžio Drožinių, Audinių, Plokštelių, Knygų, Odinų, Rūtos ir Birūtės saldinių, Kalėdinų Atviručių.

Iš AMERIKONIŠKŲ Dovanų:

Stiklo, Keramiko "Wrought - Iron" dovanų, Televizijos lempų, figurėlių, paauksuotų žvakių ir t.t.

Iš GELIŲ:

Kalėdinų eglaičių, vainikų, vazonų, šviežių gėlių, rožių, orkidėjų ir kitų. Krautuvė atidara kasdien iki 8 val. vak. Sekmadieniais iki 3:30 val. po pietų. Atidara Kalėdų ir Naujų Metų Dienoj.

Savininkai Steponas ir Valentina Minkai linki linksmy šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems. Kviečia atsilankyti į jų Baltic Florists Gėlių ir Lietuviškų bei Amerikoniškų Dovanų Centrą.

NEW YORKO uoste demonstruojama mažas ir lengvas radaro aparatas, kuris gali būti naudojamas mažų valčių. Jis pastebi priešą už 16 mylių.

Pasiruošė Kalėdoms

Šv. Petro par. choras, vadovaujamas komp. Jeronimo Kačinsko, Kalėdų švenčių metu giedos naujai išmoktas Otto Mrazek parašytas mišias.

Moterų-merginių klubas parapijai palaikyti paaukojo 70 dol.

Harijs Plucis,

buvęs latvių Nacionalinės Operos baletmeisteris ir Rygos balet mokyklos steigėjas, dabar dirbąs Londone, sausio mėn. bus Bostone ir duos pamokas T. Babuškinaitės balet studijoje.

ŠACHMATAI

(Atkelta iš 7 p.)

W. Virginijos valstybių Open p-bėse, Dr. Algirdas Nasvytis iš Clevelando, dalinosi antrą vietą. Dalyvavo 22 žaidėjai. Laimėjo James Schroeder, Ohio su 4½:½ taško, T. Anderson ir A. Nasvytis po 4:1.

Clevelando Open p-bėse Dr. A. Nasvytis ir Gytis Bartkus surinko po 5:3 taškų. 44 dalyviai. Laimėjo latvis I. Garais su 7:1.

Chess Life, lapkričio 29, paskelbė Lake Ere Open p-bių pasekmes. "Dr. Erich Marchand of Rochester and Canadian Master Povilas Vaitonis tied for the first place at 4½:½..." Buvo 19 dalyvių.

Bostono jauniajai laimėjo.

Gruodžio 5 d. Watertowne, Bostone lietuviai — jauniajai turėjo draugišką šachmatų rungtynes su Perkins aklujų institutu. Laimėjo lietuviai santykiu 3:1. Herkulis Strolia įveikė pasižymėjusį New England tarpmokyklinėse p-bėse R. Rathbun, kuris šiuokart lošė prieš du. Rathbun kitoje partijoje įveikė R. Venckų. Po tašką dar laimėjo Jonas Venckus ir Gediminas Kuodis 10-metis berniukas.

Lietuvių Radio Draugijos Programos

J. P. GINKUS, Direktorius

Trečiądieniais 10 P.M.—WWRL 1600 kc.—5000 W.

GYVUOJA PER 23 METUS

Oro tangomis transliuojami įvairūs visųomenės pranešimai,

naujienos, muzika.

195 GRAND ST.,

J. P. GINKUS

Direktorius

Tel. EV. 4-9293

AD JEZAVITAS

Muzikos Dir.

BROOKLYN 11, N. Y.

J. VALAKAS

Pranešimų Dir

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS B A N G A

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifier), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas. Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje.

128 E. 86th STREET

NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva pravažiuoti iš visur. Atskiri laukiami kambariai vyrams ir moterims.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Kabaretas

VYT. BELECKAS, savininkas

Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST.

BROOKLYN 27, N. Y.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

VINNIE MEAT MARKET

Maisto ir mėsos produktai.

A. MATHEWS,

256 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

EV. 7-8524.

Pradedama nuo penktadienio, lapkričio 5. Specialios kainos dėroms ir kavai. Ateikite ir būsite tikrai nustebinti.

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

BALSAMUOTOJAS

231 Beauford Ave.

Brooklyn, N. Y.

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Ave.,

Brooklyn 8, N. Y.

Tel. APplegate 7-7083

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BELIAUSKAS)

FUNERAL HOME

M. P. BALLAS — Direktorius

ALB. BALTRONAS-BALTON

Reikalų Vedėjas

660 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

J. B. SHALINS-

ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius

84-02 JAMAICA AVE.

(prie Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiama garbingas laidotuves.

Koplyčios nemokamai visose

miesto dalyse; veikia ventiliacija.

Tel. Virginia 7-4499

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)

Graborius - Balsamuotojas

MODERNIŠKA KOPLYČIA

423 Metropolitan Ave.

Brooklyn, N. Y.

BARASEVICIUS ir SŪNUS

FUNERAL HOME

254 W. Broadway

South Boston, Mass.

JOSEPH BARACEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

Tel. SOUTH Boston 8-2590

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY

South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamuotojai

Patarnavimas dieną ir naktį.

Koplyčia šermentinis dykai.

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 8-0815

South Boston 8-2609

Izabelei Laučkienėi ir Juozui Laučkai
 jų mylimai mamytei ir uošvei

Pranciškai Mocijūnienei

mirus, liūdesio valandoje
 giliausią užuojautą refškiame

Kazys ir Antanina Krušinskai

Teresė Barzilauskienė

Antanina ir Ralph Smithai

Sausio 22 šeštadienį, šv. Antano parapijos salėje
 725 Leonard St., Brooklyn, N. Y., bus

METINIS DARBININKO VAKARAS

VAIDINAMA A. VAIČIŪNO

"TUŠČIOS PASTANGOS"

4 VEIKSMŲ KOMEDIJA

Vaidins Bostono vaidintojų grupė, režisuoja dramose aktorė Aleksandrai Gustaitienė, dalyvaujant dramose aktoriumi H. Kačinskui.

Veikalas su dideliu pasisekimu buvo vaidintas Bostone, Waterburyje ir Hartforde.

Po vaidinimo šokiai ir užkandžiai su gėrimais.

SALĖ yra geroje susisiekimo vietoje: požeminė Crosstown GG traukinio stotis Greenpoint yra tik už 1 bloko, be to, gretima Manhattan Ave. eina kelios autobusų linijos.

Pradžia 6 val. vakaro.

Bilietų kaina: \$1.25, 1.50 ir 2.00